

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

Zvoz komunálneho odpadu počas sviatkov

str. 2

Kremnica sa stane členom OOCR Stredné Slovensko

str. 3

Luciina hmyzáreň

str. 4

Úspechy v športe

str. 14

Vianoce plné lásky, pokoja a krásnych chvíľ v kruhu najbližších, všetko najlepšie v roku 2020

Vám praje

Alexander Ferencik
primátor mesta Kremnica

foto: Dominik Róth

NAVŠTÍVILI SME DOMOV DÔCHODCOV A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V KREMNICI

Domov dôchodcov a sociálnych služieb v Kremnici poskytuje sociálne služby seniorom a dospelým zdravotne postihnutým občanom s duševnými poruchami, telesným a zmyslovým postihnutím. Vďaka individuálnemu prístupu a rodinnej atmosfére sa zariadenie v Kremnici stáva skutočným domov pre desiatky ľudí. Domov dôchodcov poskytuje starostlivosť pre 26

seniorov a 8 dospelým zdravotne postihnutým ľuďom. Okrem ošetrovateľskej, opatrovateľskej a asistenčnej starostlivosti ponúka tiež sociálnu rehabilitáciu, pracovnú terapiu, sociálne poradenstvo či felinoterapiu - terapiu s mačkou.

Viac na strane 5

kreslený komix na pokračovanie

**POKOJNÉ PREŽITIE
VIANOČNÝCH SVIATKOV
A VŠETKO DOBRÉ
V NOVOM ROKU ŽELÁ
REDAKCIA KREMNIČKÝCH NOVÍN.**

ADVOKÁT RADÍ

Pozor na podvodné stránky, nielen cez Vianoce

V súčasnosti mnohí z nás uprednostňujú nákup vianočných darčiekov prostredníctvom internetu. Vyhneme sa tým siahodlým radám pred pokladňou a ak darček nesadne, môžeme ho bez udania dôvodu do 14 dní vrátiť.

Prírodzene, každý sa snaží ušetriť na značkovom oblečení, kozmetike, hračkách a inom tovare. V období Vianoc nás predávajúci zvlášť lákajú na zvlhodnené ceny alebo extra darčeky k nákupu. Preto máme tendenciu pozrieť si viacero internetových stránok, ceny si porovnať a vybrať si najvýhodnejšiu ponuku.

Toho sú si však vedomí aj podvodníci, ktorí si pred Vianocami založia novú stránku s extra výhodnými cenami.

Čo si všimnúť

V prvom rade by sme mali spozornieť ak sú ceny napr. značkového oblečenia až príliš výhodné. Pravú kabelku Louis Vuitton naozaj nekúpíte za 500 EUR, ani parfém od Diora za 20 EUR.

Ak sa ceny zdajú byť primerané, stojí za to prezrieť si stránku predávajúceho. Nachádza sa tam jeho obchodné meno, adresa, IČO? Má zverejnené obchodné podmienky?

Ak sa stránka zdá byť v poriadku, predsa len ešte stojí za to zistiť si o nej niečo viac. Na internete viete veľmi jednoducho nájsť mnoho recenzií, či už dobrých alebo zlých a podľa toho si vytvoríte názor. Spozornieť treba ak o stránke nenájdete žiadne recenzie. To totiž znamená, že ide o najvyššou pravdepodobnosťou o novú, neoverenú stránku. Je vhodné preto ešte raz si premyslieť či chcete byť prvý kto o nej bude recenziu písať, aby ste ju nepísali popri sťažnosti na Slovenskú obchodnú inšpekciu.

Čo robiť ak ste už naleteli?

Ak ste peniaze poslali cez internet a tovar vám nebol doručený pričom obchodník s vami nekomunikuje, prípadne stránka už aj zanikla, môžete sa obrátiť na vašu banku aby vám poskytla spätnú úhradu sumy (tzv. chargeback). V tomto prípade musíte rátať aj s určitým poplatkom za poskytnutie tejto služby, takže sa vám už nevráti úplne celá suma, ale ide o najjednoduchšiu možnosť ako sa dostať aspoň k časti Vašich peňazí.

Ak ste tovar kúpili v inej krajine EÚ, môžete sa obrátiť na Európske spotrebiteľské centrum, ktoré sa za Vás pokúsi kontaktovať predávajúceho. Treťou možnosťou je obrátiť sa na advokáta. Ide síce na pohľad o najzložitejšiu možnosť, avšak sa Vám vráti hodnota tovaru v celej výške.

Advokátska kancelária JUDr. Lucie Luptákovéj vám praje bezproblémové nákupy darčiekov, veselé Vianoce a šťastný nový rok.

ZBER TRIEDENÉHO ODPADU Z DOMÁCNOSTÍ V ROKU 2020

Na území mesta Kremnica sa komunálny odpad triedi na samostatné druhy separovaných odpadov: papier, sklo, plasty, železný odpad. Tento vyseparovaný odpad sa v rodinných a bytových domoch ukladá do vriec a každá separovaná zložka musí byť osobitne. Odvoz triedených zložiek komunálnych odpadov z vriec sa vykonáva jedenkrát mesačne. V roku 2020 sa bude odvoz realizovať podľa stanoveného harmonogramu:

PONDELOK

13. 1.; 3. 2.; 2. 3.; 6. 4.; 4. 5.; 8. 6.; 6. 7.; 3. 8.; 7. 9.; 5. 10.; 2. 11.; 7. 12.

Ulice: Veternícka, Zechenterova, ČSA, S. Chalupku, Dolná, P. Križku, Nám. SNP, Matunáková

UTOROK

14. 1.; 4. 2.; 3. 3.; 7. 4.; 5. 5.; 9. 6.; 7. 7.; 4. 8.; 8. 9.; 6. 10.; 3. 11.; 8. 12.

Ulice: J. Horvátha, Továrenská, Zámocké nám., Zlatá, J. Kollára, Štefánikovo nám., Kutnohorská, L. Štúra, Langsfeldova, Angyalova, Bystrická

STREDA

15. 1.; 5. 2.; 4. 3.; 8. 4.; 6. 5.; 10. 6.; 8. 7.; 5. 8.; 9. 9.; 7. 10.; 4. 11.; 9. 12.

Ulice: Rumunskej armády, Banská cesta, Nová dolina.

/ Uvedené dátumy si poznačte do svojich kalendárov /

TRIEDENÉ ZLOŽKY

PAPIER:

noviny, časopisy, katalógy, prospekty, listy, kancelársky papier, zošity, knihy, papierové vrecúška, lepenka (kartón), krabice. Tetrapakové obaly /z mlieka, z džúsov a pod. /.

Netriedia sa a neodoberajú:

obaly z mrazených potravín, kopírovací papier, znečistený a mastný papier — tieto odpady patria do štandardných zberných nádob.

PLASTY:

„PET“ — fľaše, fólie pre domácnosť, umelohmot-

né tašky, mikroténové vrecúška, obalové fólie, nádoby z mliečnych výrobkov, plastové tácky. Plechovky / z piva, z energetických nápojov, konzervy a pod. /.

„PET“ — fľaše je potrebné pred uložením zošliapnuť, aby sa zmenšil ich objem!

Netriedia sa a neodoberajú:

veľké tvrdé plastické látky, koženka, sklolaminát — tieto odpady patria do štandardných zberných nádob alebo do veľkokapacitných kontajnerov.

SKLO:

biele a farebné fľaše, sklo svetlé a farebné, sklenené poháre, sklenené črepy a okenné sklo.

Netriedia sa a neodoberajú:

porcelán, keramika a zrkadlá — tieto odpady patria do štandardných zberných nádob alebo do veľkokapacitných kontajnerov.

ŽELEZNÝ ODPAD:

drobný železný odpad treba uložiť do igelitovej tašky a sústrediť ho na miesto odvozu spolu s ostatnými triedenými zložkami.

Netriedia sa a neodoberajú:

textílie z umelých vlákien, kovalové koberce a pod. — tieto odpady patria do štandardných zberných nádob alebo do veľkokapacitných kontajnerov.

Žiadame vás, aby každá vytriedená zložka komunálneho odpadu sa zhromažďovala osobitne. Nie je prípustné zmiešať viacero zložiek komunálneho odpadu dohromady.

Zvoz komunálneho odpadu počas vianočných sviatkov a Silvestra

VIANOČNÉ SVIATKY - / 52. týždeň /

Zber vozidlom MAN - kuka, ktorý sa pravidelne vykonáva dňoch pondelok, utorok a streda sa bude realizovať v dňoch **pondelok, štvrtok a piatok** - nasledovne:

V pondelok 23. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.
Namiesto utorka 24. 12. 2019 vo štvrtok 26. 12. 2019 — sviatok - zvoz.
Namiesto stredy 25. 12. 2019 v piatok 27. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.

Zber malým vozidlom Piaggio, ktorý sa pravidelne vykonáva v dňoch streda, štvrtok a piatok sa bude realizovať v dňoch **pondelok, štvrtok a piatok** - nasledovne:

Namiesto stredy 25. 12. 2019 v pondelok 23. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.
Štvrtok 26. 12. 2019 — sviatok - zvoz.
Piatok 27. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.

JANUÁR 2020 - / 01. týždeň /

Zber vozidlom MAN - kuka, ktorý sa pravidelne vykonáva dňoch pondelok, utorok a streda sa bude realizovať v dňoch **pondelok, štvrtok a piatok** - nasledovne:

V pondelok 30. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.
Namiesto utorka 31. 12. 2019 vo štvrtok 02. 01. 2020 — pracovný deň - zvoz.
Namiesto stredy 01. 01. 2020 v piatok 03. 01. 2020 — pracovný deň - zvoz.

Zber malým vozidlom Piaggio, ktorý sa pravidelne vykonáva v dňoch streda, štvrtok a piatok sa bude realizovať v dňoch **pondelok, štvrtok a piatok** - nasledovne:

Namiesto stredy 01. 01. 2020 v pondelok 30. 12. 2019 — pracovný deň - zvoz.
Štvrtok 02. 01. 2020 — pracovný deň - zvoz.
Piatok 03. 01. 2020 — pracovný deň - zvoz.

Kremnica sa stane členom OOCR Stredné Slovensko

Veronika Chrienová

Kremnica bola členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu Turiec - Kremnicko od roku 2012. Tá sa však od januára 2020 premenuje na Turiec. Kremnica by tak v názve organizácie už nefigurovala.

„Požiadavka na zmenu názvu vyšla zo strany poslancov mesta Martin a okolia. Tí pokladajú spojenie za nezmyselné, keďže naše mesto nespadá do Žilinského samosprávneho kraja,“ vysvetľuje zástupkyňa primátora mesta Iveta Ceferová. To, že Kremnica patrí do iného kraja ako ostatné mestá v organizácii bol problém už aj v minulosti, rovnako aj nedostatočná dopravná dostupnosť. Zmena názvu OOCR Turiec-Kremnicko bola hlavným dôvodom na vystúpenie z organizácie, ktoré na decembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva podporili všetci poslanci. Tí zároveň odhlasovali vstup Kremnice do OOCR Stredné Slovensko,

ktorá mestu už v minulosti členstvo niekoľkokrát ponúkla. „OOCR Stredné Slovensko už dlhodobo finančne podporuje projekty mesta Kremnica v oblasti cestovného ruchu,“ uviedla Ceferová. Medzi výhody vstupu Kremnice do OOCR Stredné Slovensko Iveta Ceferová zaraďuje tiež budovanie infraštruktúry, možnosti podpory projektov a podujatí a príslušnosť do Banskobystrického samosprávneho kraja. Ročný členský príspevok do OOCR Stredné Slovensko bude rovnako ako v predošlej organizácii 3000 €.

Priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Martin Novodomec, poslanec MsZ:

Poplatky za parkovanie a odpady

Návrhy zvyšovania poplatkov za odpady a parkovanie je zlá správa pre Kremniččanov. Nepride mi správne a nesúhlasím so zámerom zvyšovania poplatkov pre občanov, ktorí má riešiť (aj keď len čiastočne) chýbajúce finančné zdroje v rozpočte. Aj v predchádzajúcom volebnom období som hovoril, že mesto musí viac šetriť a robiť s výdavkami a nemiňať nájom z Mestských lesov (408 tis. Eur + podiel na zisku) prevažne na bežné výdavky. Výdavky rastu, čo sa vykryva „novými“ príjmami. Hoci počet občanov klesá (s tým aj objem podielových daní). Naopak, mesto má menej miňať a nie ľuďom dvíhať poplatky. Nepočul som riešenia na zefektívnenie hospodárenia s odpadmi, ako zvýšiť separáciu odpadu v meste a motivovať občanov k separácii, aby sa znížili výdavky mesta. Ziaľ počul som iba to, že potrebujeme zvýšiť poplatky za odpady z 20,98 Eur na 25 Eur, pretože sa zdvihnú poplatky za skládkovanie. Mesto potrebuje systematické a dlhodobé riešenia, nie krátkodobé sanácie. Čo sa týka zvyšovania poplatkov za parkovanie, navrhoval som, aby sa Kremniččanom poplatky nedvíhali. Je pre mňa nepochopiteľné, že poplatky za vyhradené parkovacie miesta (pri obytných domoch) zostali rovnaké, hoci je to luxus, ale poplatky za parkovacie karty boli výrazne zvýšené (napr. aj dôchodcom o 100 %). Mój návrh neprešiel, takže milí Kremničania, tešme sa na „infláciu.

Obnova cirkevných pamiatok napreduje

Miroslav Kuric

Záver kalendárneho roka 2019 je vhodným časom na krátku informáciu o pokračujúcej obnove kultúrnych pamiatok, ktoré sú vo vlastníctve, príp. prenájme farnosti Kremnica. V roku 2018 boli farnosťou Kremnica podané štyri projekty so žiadosťou o finančnú podporu na Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len MK SR) v rámci programu Obnovme si svoj dom.

Prvý projekt sa týkal dokončenia obnovy hlavného oltára v kostole sv. Františka. S radosťou môžeme konštatovať, že reštaurovanie hlavného oltára bolo úspešne ukončené a reštaurátori vypracovali záverečnú dokumentáciu. Druhý projekt sa týkal ďalšej etapy reštaurovania kazateľnice v kostole sv. Františka. Jej realizácia nám umožnila podať nový projekt na MK SR so žiadosťou o podporu financovania novej etapy reštaurovania spomenutej kazateľnice. Tretí projekt sa týkal výskumu a návrhu na reštaurovanie bočného oltára sv. Anny v kostole sv. Františka. Jeho uskutočnenie sa stalo predpokladom toho, že sme mohli podať nový projekt na MK SR zameraný už na samotné reštaurovanie oltára sv. Anny. Štvrtý projekt bol vypracovaný na výmenu strešnej krytiny na farskej budove vzhľadom na dlhoročné zatekanie vody do podkrovia. S finančnou podporou MK SR sa podarilo realizovať prvú etapu v rozsahu asi jednej tretiny strechy. Zvyšok strechy je predmetom nového projektu na ďalší rok. Všetky štyri projekty boli podporené MK SR súhrnnou sumou 41 000 eur, pričom farnosť Kremnica prispela k ich

realizácii spoluúčasťou vo výške 3 379 eur. Okrem toho farnosť Kremnica financovala z vlastných zdrojov výskum a návrh na reštaurovanie sokla a kamenných prvkov na fasáde kostola sv. Františka vo výške 900 eur, vďaka čomu bolo možné podať projekt na reštaurovanie sokla na MK SR. Dúfame, že vďaka podpore MK SR bude možné pokračovať v obnove cirkevných kultúrnych pamiatok.

Na záver ešte jedna informácia o františkánskom kláštore, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Biskupstvo Banská Bystrica požiadalo farnosť Kremnica o zmenu jeho vlastníka vzhľadom na svoje lepšie možnosti získavania finančných prostriedkov na jeho opravu. V mesiaci október sa preto uskutočnil bezodplatný prevod kláštora darovacou zmluvou na biskupstvo Banská Bystrica.

Ocenili desiatky darcov krvi

Veronika Chrienová

Plakety MUDr. Jánskeho si z obradnej siene mestského úradu v Kremnici odnieslo 21 darcov krvi. Slovenský červený kríž v Žiari nad Hronom a mesto Kremnica si v pamätnej knihe uctili aj prvodarcov.

Ľubomír Meliš - člen územnej rady SČK Žiar nad Hronom, Aliča Hefková - riaditeľka územného spolku SČK Žiar nad Hronom, MUDr. Radovan Junas za nemocnicu „Svet zdravia“ v Žiari nad Hronom a primátor mesta Kremnica Alexander Ferencík ocenili na slávnostnom odovzdávaní plakiet Prof. MUDr. Jána Jánskeho a MUDr. Kňazovického 21 darcov krvi. Bronzovú plaketu za 10 odberov krvi si odnieslo 11 darcov, 9 darcov získalo striebornú plaketu za 20 odberov. Pozvaných bolo aj 17 prvodarcov, ktorí sú zapísaní v pamätnej knihe mesta.

Slovenský červený kríž Žiari nad Hronom spolu s mestom Kremnica organizujú Kvapku krvi v Mestskom kultúrnom stredisku už roky. Obyvatelia Kremnice a okolia tak môžu 3x ročne darovať

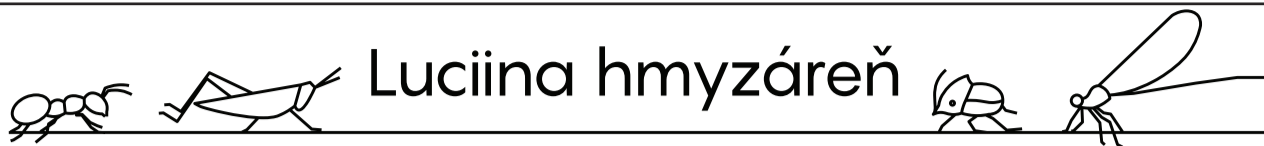

najcennejšiu tekutinu priamo v meste. Väčšina z ocenených medzi dôvody pravidelného darovania krvi uvádza dobrý pocit z pomoci druhým, ale aj vnútornú potrebu robiť niečo užitočné. Darcovia tiež oceňujú, že po odbere krvi sú všetky vzorky podrobené laboratórnym vyšetreniam, ktoré posúžia ako preventívne informácie o zdravotnom stave.

Podľa informácií zo Slovenského červeného kríža môžu muži darovať krv maximálne 4x do roka, minimálny odstup medzi odbermi by mal byť 3 mesiace. Ženy môžu darovať krv maximálne 3x do roka s minimálnym odstupom štyroch mesiacov medzi dvoma odbermi. Krvné doštičky je možné darovať aj častejšie. Darcom krvi môže byť každý zdravý človek od 18 do 60 rokov s minimálnou hmotnosťou 50 kg.

O najbližšom odbere krvi v Mestskom kultúrnom stredisku budete informovaní prostredníctvom Kremnických novín či rozhlasu.

Luciina hmyzáreň

SKÁKAJÚCE CIKÁDKY

Tento neónovo-ružový pár hmyzu z Madagaskaru je príbuzný cikádam. Cikády sú veľmi bežné po celom svete a ich čel'ad' je druhá najväčšia z polokrídlovcov. momentálne je ich oficiálne opísaných až 20 000 rôznych druhov v jedinej čel'adi, čo je viac ako všetky vtáky, cicavce, plazy a obojživelníky dokopy! Často sú krásne pestrofarebné, a to hlavne v tropických krajinách. Na Slovensku ich máme stovky, ľahko ich môžete vidieť skákať pri prechádzaní cez lúku alebo dlhú trávu, podobne ako odskočia koníky a kobyľky. Cikády sú však celkovo menšie, väčšinou merajú okolo 1 cm.

Ich zadné nohy sú veľmi dlhé, často aj dvakrát dlhšie ako ostatné páry. Sú adaptované na skákanie. Ich tvar tela je taktiež aerodynamický, čo

pomáha pri ľahšom odlete. Sú jedni z najlepších skokanov v hmyzej ríši, a to vďaka špeciálnemu katapultovému mechanizmu, ktorý je zabudovaný práve v ich zadných nohách. Ich skákanie sa líši od kobyliiek a koníkov, ktoré zväčša používajú iba svalovú silu. Aj keď ich nohy sú v porovnaní s kobyľkami oveľa kratšie, vedú odskočiť oveľa rýchlejšie a ďalej v porovnaní s ich dĺžkou tela. Cikádky dokážu uskladniť energiu vo svojich nožných kĺboch a v prípade potreby ju extrémne rýchlo vypustiť, čo spôsobí efektívny odskok za dobu kratšiu ako 3 mili sekundy a akceleráciu až do 1055 metrov za sekundu. Na rozdiel od iného hmyzu majú tieto cikádky na končekoch zadných nôh špeciálne vankúškovité štruktúry, ktoré im umožňujú odskok aj z hladkých povrchov.

Druhá fotka ukazuje inú pestro-sfarbenú cikádku z Ekvádoru.

Lucia Chmurová: hmyz treba chrániť

Veronika Chrienová, foto: archív LCh

K prírode mala vždy blízko, no konkrétne ku hmyzu sa dostala až počas štúdia. Entimológii sa venuje už roky, zbierala hmyz v Zambii či Borneu. Pracovala v Prírodovedeckom múzeu v Londýne či v organizácii, ktorá skúma motýle a mole.

„K prírode som mala vždy blízko,“ hovorí Kremničanka Lucia Chmurová, ktorá má za sebou pôsobivé expedície zbierania hmyzu vo svete. Do Prírodovedeckého múzea v Londýne sa dostala počas školy v Anglicku, nakoniec tam zostala 4 roky. „Bola som asistentkou kurátora, mala som na starosti kabinet s chrobákmi. Posielali nás aj do zahraničia na expedície,“ vysvetľuje Chmurová s tým, že múzeum v Londýne podľa nej slúži ako knižnica hmyzu, kde nájdeme uložené všetky jeho druhy.

Po Prírodovedeckom múzeu sa Lucia venovala moliam, motýľom či čmeliakom. „V Anglicku žije 2 500 druhov molí, sú to opel'ovače podobne ako včely, čmeliaky či motýle,“ hovorí Lucia s tým, že čmeliaky vďaka dlhému jazyku opel'ujú napríklad paradajky, ktoré by včela opel'iť nevládla.

Lucia Chmurová bude v roku 2020 postupne predstavovať rôzne druhy hmyzu. Na jar tiež vysvetlí, čo a ako si posadiť do záhrady, aby sme pomohli hmyzu prežiť.

INZERCIA

Upratovací servis

Bijan
s.r.o.

Kontakt: Jozef Žňava
E-mail: bijansro@gmail.com
Tel. č.: 0940 620 717
www.upratovaniebijan.sk

- >Tepovanie / koberce, sedačky, autá/
- >Vysavanie a utieranie prachu
- >Umývanie okien /až do výšky 2m/
- >Parné čistenie
- >Dezinfekcia ozónom /plesne, roztoče, pachy/
- >Upratovanie SVB, firemné priestory
- >Žehlenie

www.upratovaniebijan.sk

Parkovanie v meste a jeho benefity

MsP

V minulom čísle Kremnických novín sme vás informovali o schválení všeobecne záväzného nariadenia mesta Kremnica č. 7/1912 o dočasnom a trvalom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií na území mesta Kremnica.

Na regulovaných parkoviskách možno v čase vyznačenom na dopravnej značke parkovať len s platnou jednorazovou parkovacou kartou (hodinovou, príp. celodennou), alebo s platnou celoročnou parkovacou kartou (neprenosnou, prenosnou príp. rezidentskou), resp. po uhradení poplatku formou SMS.

Veríme, že spoplatnenie parkovania na Skalke a vyhradených plochách v meste prinesie ako benefit zníženie počtu osobných motorových vozidiel parkujúcich na týchto miestach a tiež, že autá sa začnú ekonomickejšie a ekologickejšie využívať viacerými spolucestujúcimi.

Zmena VZN neprináša len negatíva. Benefitom pre vás, ktorí si karty alebo celodenné parkovacie lístky zakúpite je aj to, že platia nielen v meste, ale aj na Skalke a naopak.

Pre držiteľov celoročnej parkovacej karty je na parkovanie na Skalke vyhradené parkovisko pod halou Relaxu smerom ku garážam Bielej stopy a MKL. Takéto isté parkovisko je vyhradené aj v meste, a to za hotelom Centrál.

Tí, ktorí nemajú záujem o zakúpenie si parkovacej karty, prípadne celodenného parkovacieho lístka budú môcť využiť vyhradené parkovacie miesta s časovým obmedzením.

Tieto sa zriadi na obmedzený čas státia 15, príp. 30 minút na:

- Parkovisku Jeleň - 5 miest - parkov. miesta budú zriadené v jarných mesiacoch r. 2020
- Pri poliklinike - 2 miesta - parkov. miesta budú zriadené čo najskôr
- Na autobusovej stanici - 4 miesta - parkov. miesta sú už zriadené
- Námestie SNP - 3 miesta - parkov. miesta sú už zriadené

Doba spoplatnenia je od 8.00 hod. do 17.00 hod. Pred a po uvedenom čase si môžete svoj nákup, prípadne vybavenie osobných vecí zrealizovať zdarma.

Zasmečuj deťom zdravie — poďakovanie

Ladislav Tóth

Organizátori benefičného volejbalového turnaja — občianske združenie Zasmečuj deťom zdravie - vyjadrujú veľké a úprimné poďakovanie všetkým, kto sa akýmkoľvek spôsobom podieľal na príprave, pomoci pri organizovaní, pomocou a podporou materiálnou, technickou aj finančnou, samozrejme aj fyzickou a psychickou. Bez vás všetkých by sa nepodarilo dostať naše spoločné dielo na úroveň, ktorú by si určite prial aj Matej.

Zároveň vám chceme touto cestou popriať šťastné a požehnané vianočné sviatky, aby ste ich mohli stráviť v rodinnom kruhu. Do nového roku vám prajeme veľa zdravia, rodinnej pohody, zdravého sebavedomia, aby ste s rozvahou a nadhľadom dokázali riešiť situácie, s ktorými sa stretnete. **ĎAKUJEME, ŽE NÁM POMÁHATE POMÁHAŤ.**

www.ivarekellik.eu

Zasmečuj deťom zdravie 2019

V Domove dôchodcov v Kremnici sa ukrývajú unikátne ručné práce

Veronika Chrienová

Obyvatel domova dôchodcov vykonáva ručné práce ako každodennú aktivitu.

Domov dôchodcov a sociálnych služieb v Kremnici poskytuje sociálne služby seniorom a dospelým zdravotne postihnutým občanom s duševnými poruchami, telesným a zmyslovým postihnutím. Vďaka individuálnemu prístupu a rodinnej atmosfére sa zariadenie v Kremnici stáva skutočným domov pre desiatky ľudí.

Domov dôchodcov poskytuje starostlivosť pre 26 seniorov a 8 dospelým zdravotne postihnu-

Pomôcka pre obyvateľov domova postihnutých starou demenciou - vlastný vynález zariadenia

tým ľuďom. Okrem ošetrovateľskej, opatrovateľskej a asistenčnej starostlivosti ponúka tiež sociálnu rehabilitáciu, pracovnú terapiu, sociálne poradenstvo či felinoterapiu - terapiu s mačkou. Momentálne má domov dôchodcov pre svojich obyvateľov k dispozícii 1 mačku Maľu, ktorá býva priamo v zariadení. „Snažíme sa o individuálny prístup, vždy hľadáme, čo je v človeku a tak sa snažíme mu prispôsobiť program, priblížiť sa k nemu,“ hovorí riaditeľka zariadenia Božena

Kultúrny program vo forme diskotéky si niektorí obyvatelia domova užívajú týždenne.

Schniererová. Tá dodáva, že obyvatelia k nim prichádzajú z rôznych miest a adaptačný proces na nové prostredie môže trvať 3 až 6 mesiacov. „Sme tu ako rodina. Keď nás niekto opustí, je nám to veľmi ľúto a chýba nám,“ dodáva Schniererová.

Kultúrne podujatia, ručné práce, verejná prezentácia výrobkov

Súčasťou každodenného života obyvateľov domova sú rôzne aktivity, medzi ktoré patria aj ručné práce. „Používame materiály ako napríklad staré vlny či oblečenie, napríklad aj pánske košele. Naše výrobky sú formou upcyclingu,“ vysvetľuje riaditeľka domova dôchodcov. Upcycling je vytváranie nových výrobkov z použitých materiálov. Vzniká tak menej odpadu a šetrí sa životné prostredie.

Výrobky obyvateľov Domova dôchodcov a sociálnych služieb sú Kremničanom známe z ich prezentácie na jarmoku či Kremnických gagoch. Produkty ručných prác obyvateľov domova sú naozaj výnimočné. Patria medzi ne napríklad špeciálne terapeutické pomôcky pre obyvateľov postihnutých demenciou (na obrázku v strede), ktoré môžu pomôcť pri rôznych prejavoch tohto ochorenia. Ide o vankúš, deku či zásteru, ktorá je doslova posiatá množstvom tvarov z rôznych materiálov. Človek, ktorý má pomôcku na sebe, si tak môže zamestnať ruky preberaním korálikov, zaväzovaním šnúrok či hraním sa s rôznymi povrchmi. Poľa toho táto „vychytávka“ dostala názov Šťastné ruky. „Pri vytváraní pomôcky sme sa inšpirovali produktmi pre malé deti, ktoré pomáhajú pri rozvoji motoriky,“ vysvetľuje Schniererová.

Okrem ručných prác sa v domove venujú aj duchovnej činnosti v podobe misijných projektov či spolupracami so zahraničím, konajú sa tu tiež bohoslužby oboch kremnických cirkví. Nechýba však ani zábava. Koná sa tu množstvo kultúrnych podujatí, osláv, organizujú sa výlety.

Domov dôchodcov a sociálnych služieb v Kremnici spolupracuje s Knihnicou Jána Kollára, s ktorou organizuje hry a prednášky. S detským domovom Maurícius organizujú v zájomné čítanie, kremnické škôlky takisto domov dôchodcov navštevujú.

Pred Vianocami sa domov dôchodcov zapája napríklad do projektu Vianočný zázrak, v rámci ktorého ľudia plnia seniorom vianočné prania (www.vianocnyzazrak.sk). „Na Vianoce sa zapájame tiež do Vianočnej pošty pre seniorov, chodia k nám listy aj zo zahraničia. Tento rok sme sa zúčastnili aj projektu Kol'ko lásky sa zmestí do krabice od topánok,“ dopĺňa Schniererová.

Obyvatelia Domova dôchodcov a DSS v Kremnici sa aj vzdelávajú, nechýbajú napríklad kurzy prvej pomoci so Slovenským červeným krížom. Domov navštevujú tiež červené nosy z projektu Smiech nepozná vek. „Chceme, aby si tu každý obyvateľ našiel niečo pre seba, čo mu je blízke,“ uzatvára riaditeľka Božena Schniererová.

Základná škola, Angylova ulica 401/26,
Kremnica

Vás srdečne pozýva na
5. školský ples
31.1. 2020 o 18:00 hod.
v aule Základnej školy na Angyalovej
ulici v Kremnici.

Do tanca vám bude hrať DJ Jano
Spevák, speváčka Božidara Obertová a
Majerovci.

Tešíme sa na vás
Vstupné: 20 eur

O najkrajšie pohľadnice súťažili deti zo siedmich štátov

ZŠ na Angyalovej ulici

Do 16. ročníka medzinárodnej výtvarnej súťaže Vianočná pohľadnica poslalo svoje práce viac ako 2200 detí z 250 škôl zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Rumunska, Bulharska, Chorvátska a Srbska. Súťaž, ktorú vyhlasuje a realizuje Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja, sa tak stretla opäť s vysokým záujmom i kvalitou. Témou prác bolo výtvarne spracovať vianočné námety do podoby návrhu vianočnej pohľadnice. Mladí autori vo svojich prácach invenčne prezentovali svoje zručnosti a vnímanie vianočnej tematiky v jej zvykoslovnom, prírodnom

i biblickom rozmere.

Súťaže sa zúčastnili aj žiaci Základnej školy na Angyalovej ulici v Kremnici. V kategórii B1 Základné školy do 10 rokov sa na perfektnom 1. mieste umiestnil žiak 4.A Alex Mužík. V kategórii B1 Základné školy do 15 rokov sa na úžasnom 1. mieste ocitol žiak 7.A triedy Daniel Dobrotka. Čestné uznanie v tejto kategórii si odniesol Juraj Marianik z 6.B triedy.

Žiakom srdečne blahoželáme a sme na nich právom pyšní. Kolekcia víťazných prác bola sprístupnená 9. decembra v Oravskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne. Vyhlásenie výsledkov spojené s

odovzdávaním cien sa uskutoční 16. decembra o 14.00 v spomínanom kultúrnom stredisku. Výstava potrvá do 24. januára 2020. Posúťažná výstava detských prác poputuje na Slovensko, do Poľska i Srbska.

V okresnom kole výtvarnej súťaže „Ochranárik čísla tiesňového volania 112 a civilnej ochrany“ na tému „Záchranári na lúke, v lese, v horskom teréne“ sa zúčastnila naša žiačka 8.A triedy Miriam Kmeťová. V kategórii III. žiaci základných škôl II. stupňa získala nádherné 1. miesto. Všetci jej srdečne gratulujeme.

Bilaterálna integrácia — po roku

ZŠ na Angyalovej ulici

Už je to rok, čo pracujeme s programom Bilaterálnej integrácie. Našu školskú psychologičku si táto metóda získala od prvého okamihu, preto sa zúčastnila praktického kurzu pod vedením spoluautora tohto programu dr. Andrew Dalziela.

O programe Bilaterálnej integrácie sme písali už minulý rok. **Program bilaterálnej integrácie vychádza z prirodzených pohybov človeka, ktoré sú zamerané na prepojenie kognície (čiže myslenia) s motorikou (čiže pohybom).** Program sa snaží zlepšovať pamäť, rovnováhu aj motoriku a teda aj školské zručnosti.

Program je zaujímavý tým, že cviky nie sú statické a nudné. Dajú sa prispôbiť deťom podľa toho, čo im viac vyhovuje. Cviky môžu byť pomalšie, ale aj dynamické. Tento program poskytuje viac menej neobmedzené množstvo možností.

Ako to vyzerá v praxi:

Bilaterálnu integráciu chceli vyskúšať rodičia chlapca (10 rokov), ktorý mal ťažkosti s koncentráciou pri rôznych činnostiach. V škole je integrovaný na základe diagnózy ADHD. Jeho pozornosť sa často a rýchlo rozptýlila. Nedokázal obsedieť. Na hodine neustále vybehoval z lavice. Po vstupnej diagnostike sme zistili, že má oslabený rovnovážny systém, slabé uvedomenie si prepojenia vrchnej a spodnej časti tela a tiež problém s koordináciou. Na druhej strane bola viditeľná dobrá pravo-lávová orientácia a veľká motivácia splniť úlohy.

Chlapec pomocou programu Bilaterálnej integrácie začal cvičiť cviky na zlepšenie koordináčnych schopností, rovnovážneho systému a pomocou

mapovania tela (hladkania - ako to nazýva sám chlapec) sme stimulovali uvedomenie si vlastného tela.

Výsledok: Po roku cvičenia je viditeľné zlepšenie koordinácie pohybov, zlepšenie v multitaskingu (dokáže plniť viac úloh naraz), zlepšenie stability, zlepšenie držania línie pri prepisovaní textu a úhladnejšie písmo. Kontralateralita sa dostáva na rovnakú úroveň ako homolateralita. Zlepšilo sa prepojenie pohybového a sluchového systému.

Nadalej pracujeme na udržaní stability na ľavej strane tela a prepájaní spodnej a hornej časti.

Rodič:

Asi by som začala len jednou ukážkou cvičenia z mnohých, ktoré počas roka pravidelne každý večer realizujeme. Cvičenia sa po určitom období menia, sú náročnejšie a pridávame rôzne polohy: Napr. cvičenie Plesk, tlesk, lusk — stojí to za to vyskúšať si to, ale musí to byť v tempe

1. Dupnite pravou nohou a rýchlo dvakrát tlesknite rukami.
2. Dupnite ľavou nohou a rýchlo dvakrát tlesknite rukami.
3. Dupnite pravou nohou a rýchlo jedenkrát tlesknite rukami.
4. Dupnite ľavou nohou a rýchlo trikrát tlesknite rukami.
5. Dupnite pravou nohou a rýchlo dvakrát tlesknite rukami.
6. Dupnite ľavou nohou a rýchlo dvakrát tlesknite rukami.
7. Dupnite pravou nohou a rýchlo jedenkrát tles-

knite rukami.

8. Dupnite ľavou nohou, potom jedenkrát tlesknite rukami a potom lusknite oboma palcami súčasne.

Ako matka pociťujem, keďže sa snažíme to robiť naozaj pravidelne, že sa to stalo súčasťou nášho každodenného života. Cviky majú rovnaký základ, len sa pridáva kríženie alebo iný postoj alebo iná poloha, alebo sa zapája iná časť tela. Celý čas keď sme realizovali cvičenia, bolo potrebné sa to najprv ako rodič, naučiť a naozaj si to uvedomiť a potom kontrolovať dieťa, či to robí správne. Občas sa stalo, že sme mali návštevu a tej to musel syn niekoľkokrát zopakovať, aby najprv pochopil, čo robí a potom ho vedeli aj skontrolovať či to robí správne. Mne sa páčilo, že v tom vlastne vždy našiel nejaký rytmus. Teraz sme v štádiu, že má občas aj zapnutý televízor a robí to automatizovane, ale samozrejme to nie je pravidlo. Keby som mala hodnotiť, aká zmena nastala, určite sa vie lepšie sústrediť pri učení doma, učenie nám trvá podstatne kratšie. Mám pocit, že začína rozmýšľať viac v súvislostiach. Ale samozrejme ešte stále je tu čo zlepšovať a čaká nás ešte dlhá cesta. Keďže ako rodič som zistila, že existuje takáto možnosť pomôcť deťom s ADHD, veľmi by ma v živote mrzelo, keby som to neskúsila. Každá pomoc pre rodiča je dôležitá a toto je určite cesta, ako dieťaťu pomôcť, aby zvládol úskalia školy a vzdelávania a neskôr celoživotného vzdelávania čo najlepšie. Dakujem, že som túto možnosť ako rodič dostala.

55. výročie založenia ZŠ na Angyalovej ulici v Kremnici

ZŠ na Angyalovej ulici

Človek ostáva mladým, pokiaľ je ešte schopný sa učiť, získavať nové vlastnosti a tolerovať odlišné názory iných

Každé jubileum je príležitosťou na spomínanie, oslavy i hodnotenie. V septembri 2019 sa brány našej školy otvorili po 55-krát. Za toto obdobie prešlo našou školou tisíce absolventov, stovky pedagógov, nepedagogických zamestnancov, rodičov a priateľov školy, ktorí budú spomínať. A určite je na čo spomínať.

Už 55 rokov má
veľa nám toho dá.
Oranžová, sivá, šedá,
kto na ňu bude nadávať, tomu beda!
Nie je to ešte pani stará,
všetko ti zaobstará.
Obedy a školský klub,
rodičia aspoň majú doma kľud.
Meno po slávnom maliarovi,
tu ho máme — Gejzovi Angyalovi.
Pozerám sa na ňu zdola,
VEĎ JE TO PREDSA NOVÁ ŠKOLA
Natália Lacková 9.A

Už je to pár rokov však?
Keď si rozbehla nezastaviteľný vlak.

Vlak múdrosti putuje stále,
už keď sú aj deti malé.
Naučila si už detí veľa,
vystrelila si nás do sveta ako z dela.
Písať, čítať, počítať no i iné si nám dala,
priateľstvá, zážitky, tresty aj si nás pekne rozmaznala.
Pol storočia za sebou,
ďalšie ešte len pred tebou.
55 rokov sláviš drahá Angyalka,
a preto ti prajem stále nové deti ako z pozlátka.
Marcel Šinger 9.A

55 plodných rokov...
takmer jeden ľudský život.
Počuť je tu stovky krokov,
stále máme u nás živo.
Škola, základ, majestáť,
začínáme takto všetci.
Učíme sa sami stáť,
do života dobré veci.
Veľa síl to stojí nás...
no učiteľ je neoblomný.
Chce ukázať nám toľko krás,
čo ukrýva tento kraj náš skromný.
Alžbeta Tomašáková 9.A

Nová škola veľmi vzácna,
55 ročná no veľmi krásna.
Posledný rok sa tu budeme učiť
no nebude sa nám chcieť s tebou lúčiť,
krásne spomienky tu máme,
všetko je nám tu známe.
Učiteľia nás veľa naučili,
no niečo sme aj porušili.
Akcie a výlety to je to najlepšie,
hneď nám to je jasnejšie.
Tu nám detstvo končí a život začína,
všetci sme tu ako rodina.
Zdenka Protušová 9.A

Škola oslavuje 55 rokov.
Prešlo ňou stovky žiakov.
V strede Kremnice sa nachádza.
Každý hneď po zvonení odchádza.
Musíme sa tvrdo učiť.
Lebo za chvíľu sa budeme lúčiť.
Vymalovaná je na sivo-oranžovú,
Máme ju z vonku ako novú.
Škola stojí 55 rokov,
miluje ju veľa žiakov.
Lucia Luptáková 9.A

Športový deň - ULTIMUV

Jaroslava Páričková, SŠI Kremnica

Streda 20. novembra 2019 patrila na našej škole športovým aktivitám. Spojená škola internátna, Československej armády 183/1 v Kremnici privítala pracovníčky z pohybového centra ULTIMUV, ktoré sídli v Banskej Bystrici. Fyzioterapeutka Robka a trénerky Miška s Lubkou si pripravili zaujímavé aktivity nielen pre žiakov školy, ale aj pre učiteľov. Celé dopoludnie bolo rozdelené na niekoľko častí. Prvá hodina patrila prvému stupňu. Deti mali pripravené na rôznych stanovištiach zaujímavé prekážky, kde si mali možnosť preveriť svoju rýchlosť a obratnosť.

Druhá a tretia hodina patrila druhému stupňu. V prvej časti si staršie deti zasúťažili v dosť náročných fyzických aktivitách, kde museli preukázať svoju pohybovú koordináciu, orientáciu v priestore, rozvoj čestnosti a bojovnosti. V druhej časti, pod odborným vedením fyzioterapeutky, si žiaci precvičili správne držanie tela pri státí, pri sedení. Špeciálnymi cvičeniami si ponáhľovali a uvoľnili skrátené svaly. Počas týchto cvičení žiaci spoznávali vlastné telo, vlastné možnosti a limity. Naučili sa správne dýchať aj relaxovať. Vnímali svalové napätie. Prostredníctvom pohybu získali skúsenosti

a poznatky o sebe, svojom vlastnom tele. Štvrtá, posledná hodina, patrila učiteľom školy. Cvičenie s fyzioterapeutkou Robkou sa nieslo v príjemnej uvoľnenej atmosfére. Pod odborným dohľadom sme si precvičili hlavne naše chrbtové svalstvo. Podrobnejšie sme sa dozvedeli o pohybovom centre ULTIMUV a ich aktivitách. Celé športové dopoludnie prinieslo pre našich žiakov nové povzbudenie záujmu o pohybovú a športovú činnosť.ešte raz ďakujeme pohybovému centru ULTIMUV z Banskej Bystrice.

Nežná revolúcia u nás v škole

Miroslava Mrázová, Spojená škola internátna

Vo štvrtok 14. novembra 2019 sme strávili s deťmi veľmi zaujímavý deň, ktorým sme si pripomenuli udalosť zo 17. novembra 1989. Pozvali sme na našu školu aj Spojenú školu internátnu sídliaču na ul. Sama Chalupku. Naši žiaci si pripravili bohatý kultúrny program, ktorým sme si pripomenuli cvičenie spartakiády, prezentovali sme súťažné video, ktoré jednoducho vysvetľovalo, čo je Nežná revolúcia a aké udalosti k jej vzniku viedli. Naši žiaci nám zatancovali aj zaspievali pieseň „Tváre slobody“, a tým sa chceli poďakovať všetkým, ktorí sa nebáli bojovať za slobodu pred 30. rokmi. Súčasťou programu boli aj spomienky našich učiteľov na udalosť z Novembra 89, ktoré sa nahlas čítali.

Po programe sa deti zapojili do súťaže, na ktorej museli plniť rôzne úlohy: vyrábali si vlajky ČSSR aj SR, skladali texty hymien, robili okraje do zošitov ako kedysi, zbierali zemiaky na zemiakovej brigáde, stáli v dlhých radoch na banány a WC papier, skladali komíniky zo šiat v povinnej vojenskej služ-

be, trochu si zacvičili a stavali trať mládeže z lega. Žiaci oboch škôl sa veľmi snažili splniť všetky úlohy, čo sa takmer každému úspešne podarilo. Nakoniec žiaci symbolicky mávali vlajkami pod pomníkom padlých hrdinov a ich odmenou bol „dobrý pocit z dobre vykonanej práce“ a čestné uznanie vyjadrené podaním rúk všetkými prítomnými učiteľmi. Dúfame, že sa nám podarilo aspoň na pár hodín priblížiť niektoré okamihy bývalého režimu a že sa častejšie bude objavovať spolupráca s ďalšími školami nielen v Kremnici.

Aj škôlkari vedia potešiť

MŠ Dolná

Vianočné pozdravy, kreslené obrázky, sladké dobroty a iné prekvapenia boli obsahom vianočnej „krabice“ pre ľudí z Domova dôchodcov v Kremnici. Aj myškôlkari sme sa s nadšením pripojili k ostatným darcom, ktorí potešili ľudí v domove a spríjemnili im tak sviatky pokoja a radosti. Dúfame, že ich malé darčeky od detí z MŠ Dolná potešia a vyvolajú úsmev na tvári. Všetkým želáme ŠTASTNÉ A VESELÉ.

DOD v novom a možno po novom

SOŠ pre ŽSPI v Kremnici

Každá škola chce byť v Deň otvorených dverí ako výstavná vitrínka, pri ktorej je radosť sa pristiaviť. Je vlastne jedno, kto sa prizerá, každý môže byť príbuzný či známy potenciálneho budúceho žiaka. To je rutina, tak to má byť.

My sme mali šťastie, že sa veci akosi prepojili a nakopili, v otvorených dverách sa miňali žiaci základných škôl, rodičia, bývalí žiaci aj hostia slávnostnej kolaudácie rekonštruovanej budovy našej školy. Na chodbách sa miňali nadšene posunkujúci bývalí absolventi (spoznávajúci svoje dorastenecké fotografie na tablách) s bývalými riaditeľmi, učiteľmi, vychovávateľmi či školníkmi pozvanými na slávnosť, so žiakmi účinkujúcimi v dramatickom programe, inými žiakmi nosiacimi farebné kuchárske dielka, s učiteľmi, ktorí jednotlivým skupinám návštevníkov ukazovali, čo za tými otvorenými dverami vlastne máme. Ako dobré jedlo, vyskúšaš všetky prísady jednu za druhou ... nič, ale poskladaj ich v správnom pomere do jedného celku! My sme to tento rok vyskladali celkom, pri všetkej skromnosti, celkom slušne.

Vítazi celoštátnej súťaže zo SŠI v Primaciálnom paláci

Miroslava Mrázová, Spojená škola internátna

Bolo to pre nás nečakané, ale stalo sa a veľmi sa s našimi žiakmi tešíme. Zúčastnili sme sa totiž celoštátnej súťaže November 89 a MY, ktorú organizovalo OZ KLUB 89 a v piatok 15. novembra 2019 sme sa aj s p. riaditeľkou Ing. Miroslavou Vetrákovou vybrali na slávnostné vyhodnotenie do Bratislavy – Primaciálneho paláca. Súťaže sa zúčastnilo približne 50 škôl a súťažili v troch kategóriách – retro dizajn, audiovizuálna tvorba a literárna tvorba. Zapojili sme sa do dvoch kategórií. So žiakmi 8. ZŠ, 9. A a 9. B sme natočili video o Nežnej revolúcii a žiak J. Tokoly napísal báseň „Čierne zlato“ k 30. výročiu Nežnej revolúcie.

Video s názvom „Kľúče do neznáma“ získalo 1. cenu v audiovizuálnej tvorbe, a to v konkurencii s bežnými ZŠ, čo považujeme za veľký úspech našich žiakov. Po odovzdávaní cien – diplomu a spomienkových predmetov na revolúciu sme boli pozvaní na recepciu a debatu s významnými osobnosťami Nežnej revolúcie – politikmi Jánom Budajom a Jánom Čarnogurským, spisovateľom Ľubomírom Feldekom, organizátorkou

študentských protestov – Danou Füle a maliarom Miroslavom Cipárom. Do Bratislavy šlo len pár žiakov, ale chceli by sme sa poďakovať všetkým, ktorí prispeli k vzniku zaujímavého videa. Našími víťazmi sú:

1. Elizabeth Viktória Daubnerová
2. Laura Radičová
3. Rastislav Bíleš
4. Erik Zliechovec
5. Simon Výrostek
6. Bibiana Magulová
7. Patrik Mészáros
8. Tomáš Hric
9. Christián Michele
10. Boris Baláz
11. Adrián Debnárik
12. Jeronimo Tokoly
13. Michaela Pechová
14. Adam Henžel
15. Juraj Bernáth
16. Erik Zoban

MARCEL HERZ — smutný osud hviezdy, ktorá nestačila zažiť...

Božena Schniererová, Jozef Pacek

Evanjelickí veriaci si na konci cirkevného roka na službách Božích v Kremnici pripomenuli život a dielo mladého talentovaného človeka, básnika a prekladateľa Marcela Herza. Od jeho smrti uplynulo presne 75 rokov. V ohromne ťažkých časoch sa azda rodila básnická hviezda, no nikdy nezažiarila natoľko, aby sa dostala do školských učebnic literatúry.

Verše Marcela Herza sú často veľmi sentimentálne, až melancholické, pre niekoho možno depresívne. Zborový farár Jozef Pacek do kázne slova Božieho zakomponoval aj jednu z jeho básní „Hra s tromi tieňmi“. Okrem iného povedal: „V neľahkých časoch, v neistote, stojac v blízkosti brán smrti sa akoby sám chcel upokojovať: „Ty sa nesmieš smrti báť“. Okrem iného sa tiež v tejto básni vyznáva, že aj jeho život visí len na vlásku: „So smrťou sa hráme: budem — nebudem, hrobári a ja a ktosi Neznámy“. Akoby vyznával, že smrť sa týka jeho, hrobárov, ktorí azda čakajú na zárobok; ale je tu ešte niekto tretí, koho v básni označuje ako Neznámy s veľkým „N“. Je tu predsa Boh. Boh, v ktorého rukách sú aj moje časy. Boh, v ktorého rukách sú aj naše časy. A preto aj nám platí slovo povzbudenie z Herzovej básne: „Ty sa nesmieš smrti báť!“ Ty sa na ňu radšej pripravuj, kým aj pre teba plynie čas Božej milosti.“

Marcel Herz sa narodil v evanjelickej rodine 22. augusta 1925 v Kremnici. Študoval na gymnáziu v Kremnici a už počas štúdií uverejňoval svoje verše v časopisoch Nový rod, Rozvoj a Tvorba. V auguste 1944 sa prihlásil do partizánskeho oddielu v Kremnici, kde spolupracoval na príprave povstaleckého časopisu pre mládež „Pokrok“. Občiansky motivované, burcujúce verše publikoval v regionálnej odbojovej tlači. Po bojoch pri Senohrade a následnom ústupe partizánskeho oddielu do hôr sa vrátil domov. Vzápätí ho zatklo gestapo a po krutom mučení bol v novembri 1944 ako devätnásťročný popravený... Po skončení vojny a otvorení masového hrobu v Hornom Turčeku sa dostal do

rúk Marcelovej mamy i kúsoček papiera s poslednou básňou jej syna „November“:

Ni vzdychnúť sme si nestačili,
a jeseň prišla už.
Pár žltých listov na orechu
jak pečať slz a mdlého smiechu leta,
ktoré nedozrelo.
Mám ešte svoje zachmúrené čelo
i ruky i prsia chudé.
A jeseň, ktorá ešte stokrát bude,
ma nájde v srdciach splesnivených tiel.
Ó, verte, umrieť nemôže ten, ktorý nedozrel.

Dnes už vieme, že báseň bola napísaná v krajne ťažkých mukách, tesne pred zastrelením autora. Viacvýznamovú lyriku Marcela Herza charakterizujú oslava života, ľúbostné motívy, uvažovanie o vlastnej viere, hľadanie vnútorných istôt a v súvislosti s vojnovými udalosťami aj motív predčasnej smrti. Slovenská literárna história zaraduje tohto básnika do „Generácie 1944“. Jej príslušníci nebojovali len perom a poéziou, ale aj so zbraňou v ruke priamo na povstaleckých frontoch, kde napokon predčasne vyhasli ich mladé životy. Žiaľ, takto tragicky skončila nádejná básnická, respektíve literárna púť viacerých začínajúcich tvorcov. Verše z rukopisnej pozostalosti Marcela Herza sa nachádzajú v antológiách Kvet z našej krvi a Odpusťte, mamička...

Odpusťte, mamička, že nechávam vás samu
pre hrstku tichých snov a ešte tichších nocí,
pre hrstku rozprávok, ktoré ma zase sklámú.
Odpusťte, mamička, že nechávam vás samu.
Odpusťte, mamička, mi tieto tiché chvíle,
v nich večnosť núka sa a rozchod nezabolí
a oči zavrú sa a krv nám zoschne v žile.
Odpusťte, mamička, mi tieto tiché chvíle.
Odpusťte, mamička, mi tieto mŕtve riadky,
život mi uniká a novej sily niet,

pre smútok samoty tak nekonečne sladký.
Odpusťte, mamička, mi tieto mŕtve riadky.
Odpusťte, mamička, mi tieto slová hmlisté,
ja lúčiť neviem sa. Keď stečú slzy dneška
a vaše „odpusťam“ raz nájdem v padlom liste,
potom sa, mamička, vrátim k vám celkom iste.

Marcel Herz bol v druhej polovici novembra väzenský gestapom v Kremnici a následne na konci mesiaca popravený. Podľa údajov matriky miestneho evanjelického cirkevného zboru to bolo 28. novembra, ale na pomníku na kremnickom cintoríne je uvedený dátum 23. november 1944. Správy o dátume jeho úmrtia, ale i miesta posledného odpočinku sa rôznia. Po otvorení masového hrobu v Turčeku bol pochovaný 14. mája 1945 a podľa údajov matriky cirkevného zboru jeho pozostatky uložené na mestskom cintoríne v Kremnici. Vo vojne padol i jeho otec Ladislav a rovnako mladší brat Norbert. Matka Anna vypomáhala v partizánskej kuchyni a jediná z rodiny zomrela prirodzenou smrťou vo veku 88 rokov. Na kremnickom mestskom cintoríne stojí veľký hrob, na pamiatku celej tragicky zahynulej rodiny Herzovej“.

Klub dôchodcov a jeho aktivity

Oľga Fialová

Počas slnečného leta sme dostali pozvanie od vedenia Kremnických lesov, prežiť letný deň v okolitej prírode. Každý z nás, kto sa ho zúčastnil, sa nielenže nadýchal čerstvého lesného vzduchu, ale zasadil aj stromček — aby ostala po nás pamiatka. Po práci a náučnej prechádzke lesom, nás čakal už z diaľky rozvoniavajúci poľovnícky guláš. Za tento oddychový deň veľmi pekne ďakujeme. Po ňom nasledoval ďalší výlet, tiež v krásnej prírode. No naladil nás trochu inak. Zúčastnili sme sa pietnej spomienky v Kališti pri príležitosti 75. výročia SNP.

Jeseň sme zahájili zájazdom na hrad Modrý kameň a navštívili múzeum hračiek. V jeho zbierke sú hračky z dávnej doby našich prarodičov. V zaujímavých priestoroch hradu sú aj hračky z menej známych krajín — Orientu — ako dary veľvyslancov. Z Modrého kameňa sme pokračovali do Halíča, kde sme si pozreli obnovený kaštieľ. V súčasnosti je v ňom hotel, ale určitá časť je prístupná na prehliadku. Zastavili sme sa aj v halíčskej reštaurácii Zbrojnica, ktorej majiteľom je bývalý televízny zabávač Jožo Pročko. Keďže sme boli vopred ohlásení, privítal nás sám osobne. Ďalším v poradí bol zájazd do Lučenca na výstavu terakotovej armády v synagóge, ktorá patrí medzi najväčšie na Slovensku (jej kapacita je 1042 miest). Hlinená armáda prvého čínskeho cisára, ktorý zjednotil Čínu pochádza z roku 247 pred n. l. Objavená bola náhodou pri kopaní studne v roku 1974. Je považovaná za ôsmy div sveta, svojou veľkosťou zatieni aj pyramídy — 8 tisíc vojakov, 130 vozov a 520 koní v nadživotnej veľkosti. V Lučenci bola vystavená len jej časť, ktorá putuje po celej Európe. Po prehliadke výstavy sme si každý individuálne pozreli aj mesto, ktoré je dosť zvlášť-

ne po architektonickej stránke. Medzi staré domy so štukovou výzdobou, ktoré ostali po požiari v 19. storočí sú vsadené nové — moderné budovy. Celkový dojem to však vôbec nenaruša. V ten deň sme mali šťastie na pekné počasie, a tak za 2 a pol hodiny sme si pozreli mesto aj v jeho zákutiach. Niektorí išli na kávu, iní do obchodov, no väčšina voľno využila na obed.

Ako každú jeseň, tak i túto, sme boli v Poľsku v Jablonke na jesennom a predvianočnom nákupe. V klube sme si posedeli s bylinkárom pánom Karolom Štenbaurom z Biomediky Praha. V rámci mesiaca seniorov sme mali spoločné posedenie, na dobrú náladu nám prišiel zahrať pán Bomboš. V klube sme sa stretli viackrát pri rôznych akciách. Zapojili sme naše „šikovné ruky“ a zdobili nákupné tašky ušité zo zbytkov látok, plietli košíky z papiera i vianočné dekorácie. Za spoluprácu pri tejto tvorbe ďakujeme pracovníčkam Knižnice J. Kollára v Kremnici. Posledným jesenným výletom do prírody bol výlet na Skalku. Pokochali sme sa prírodou a navštívili aj Relax centrum so saunou a bazénom.

Nezabudli sme ani na kultúru. Navštívili sme vystúpenie hudobnej skupiny Progres v kine Akropolis, a divadelné predstavenie vo Zvolene „S láskou sa nezahráva“. Zúčastnili sme sa aj prednášky k 270. výročiu úmrtia Mateja Bella a prednášky o histórii Kremnice v knihách. Spomienka na životné dielo Mateja Bellu bola dvakrát. Raz v priestoroch výstavy kremnickej keramiky a druhýkrát v samostatnom múzeu. Naši členovia si tak mohli vybrať podľa svojej vôle. Do Knižnice J. Kollára prišla spisovateľka Monika Jakubecová predstaviť svoju novú knihu „Kozmická láska“. Jej knihy prinášajú odpoveď na otázky, záhady nad ktorými roz-

mýšľame, uvažujeme. Opisuje príbehy z pohľadu vyšších dimenzií — anjelov a iných bytostí. Je to téma na zamyslenie. Na besede sme sa zúčastnili spoločne.

December je mesiac Vianoc. Hneď na jeho začiatku sme si boli pozrieť výstavku prác šikovných rúk Kremničaniek v čitárni Knižnice J. Kollára. Obdivovali sme rôzne nové techniky vhodné na vianočnú dekoráciu. V klube sme spoločne očakávali príchod Mikuláša. Lebo nielen deťom sa rozžiaria očka pri jeho príchode, ale aj starší človek sa poteší, keď ho pochváli, že bol dobrým starým rodičom a dá mu malý symbolický darček. Aj tento rok sme spoločne posedeli pri vianočnej kapustnici. Prišli medzi nás s malým programom deti z materskej školy na Langsfeldovej ulici. Celkovým záverom roka v klube bola spoločná návšteva Adventného koncertu v Kostole sv. Kataríny pod názvom Vianočná Janais. Janais je slovenská speváčka a skladateľka, jej album pod názvom Vianočná Janais získal Zlatú platňu. Piesne z tohto albumu v jej podaní naplnili kostol vianočnou atmosférou. V tomto roku sme uskutočnili celkovo 41 rôznych akcií, každý člen si mohol vybrať podľa svojho záujmu.

Výbor klubu ďakuje svojim členom za prejavovaný záujem a účasť na našich podujatiach, naša práca je týmto ohodnotená. Zároveň vedenie klubu ďakuje sponzorom, ktorí prispeli na chod nášho klubu. Srdečne ďakujeme.

Na záver by som chcela za klubový výbor zaželať nielen členom, ale aj všetkým občanom mesta príjemné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku 2020 veľa dobrej nálady a dostatok dôvodov na šťastný úsmev a pohodu.

Slovo k Vianociam

Zrodený v noci

Vianoce sú opäť príležitosťou zastaviť sa a uvažovať o ich pôvodnom poslaní ako o kresťanských sviatkoch. Predvianočný zhon a ruch v našich mestách skrývajú hlbokú pravdu, že uprostred všednosti nášho každodenného života sa ukrýva tajomstvo, ktoré nás presahuje a zároveň preniká našim životom. Voláme ho Boh. Sú chvíle, keď ho vnímame akosi citlivejšie a pozornejšie. Medzi ne patrí aj polnočná omša. Cirkev sa vtedy modlí týmito slovami: „Večný Bože, v túto presvätú noc nám zažiarilo pravé svetlo, Ježiš Kristus“. Z historického hľadiska nevieme iste, či sa Ježiš narodil v noci. Avšak kresťania oddávna si predstavovali, že Ježišovo zrodenie sa udialo uprostred betlehemskej noci.

Pre nás ľudí má noc dvojakú podobu. Na jednej strane môže byť hrozbou a časom neistoty i ne-

bezpečnosti. Pociťujeme ju ako príbuznú smrti. Temnota noci je tiež náboženským symbolom hriechu a neviery. Preto veriaci majú byť deňmi svetla a kráčať ako vo dne. Na druhej strane môže mať noc aj inú podobu. Je totiž časom ticha a sústredenosti ako aj uvoľnenia od povinností pracovného dňa. Z tohto dôvodu je aj časom modlitby. Môžeme ju vnímať ako súčasť Božieho stvorenia a spolu so žalmistom volať: „Tvoj je deň, tvoja je aj noc“ (Žalm 74,16). Aj noc má chváliť Boha, lebo „nebesia rozprávajú o sláve Boha a obloha hlása dielo jeho rúk“ (Žalm 19,2). Noc prežívame ako nový začiatok, po ktorom má prísť vytúžené svetlo a deň.

Takýmto začiatkom nazývajú kresťania „svätú noc“. Po celom svete spievajú vo vianočnú noc „Tichá noc, svätá noc...“. Nie náhodou sviatkov Vianoc

sa ustanovil do času, keď aj slnko začína akoby svoj nový kolobeh. Veľmi príliehavo práve v tomto čase kresťania slavia „Slnko spravodlivosti“, ako prorok nazýva Spasiteľa. Viera kresťanov hovorí, že v tú svätú noc to začalo. Vtedy sám Boh vstúpil zo svojho neprístupného svetla slávy a prišiel k nám. Ticho vstúpil do našej pozemskej existencie ako malé dieťa. Začal tam, kde začíname aj my, celkom chudobný, bezbranný a nežný. On sám nám vyšiel v ústrety, pretože my by sme našli cestu k nemu. Vykúpil nás z našej biedy, lebo prijal náš údel, naše radosti i našu krehkosť. Od tej svätej noci je nám Boh nablízku, je nám na dosah. Čaká nás v jasičkách, aby nás mohol požehnať a obdarit svojou láskou.

Miroslav Kuric, farár

Milí Kremničania, priatelia!

Jeden, vraj adventný príbeh hovorí o istej stolárskej dielni a rôznych nástrojoch v nej, ktoré zasadli k pracovnej porade. Išlo o vylúčenie niektorých členov rady z dôstojného spoločenstva nástrojov. Prvý, kto sa ujal slova povedal: „Musíme vylúčiť pilku. Stále hryzie a škriape zubami. Má najhryzavejšiu povahu na svete.“ Ktosi mu skočil do reči: „Medzi nami nemá miesto ani hoblík. Je to nabrúsený puntičkář, ktorý poodiera všetko, čoho sa dotkne.“ „A čo kladivo?“ zaprotestoval ďalší. „Má ťažkú a útočnú povahu. Tlačie hlava-nehlava a lezie všetkým na nervy. Vyhodme ho!“ „A čo klince? Dá sa žiť s takými pichľavými bytosťami? Nech idú preč oni! Aj s pilníkom a rašpl'ou! Žiť s nimi je večné utrpenie. A vyžeňme aj šmirgel“. Zdá sa, že jediný dôvod jeho existencie je škriabať blížneho.“

Tak sa stolárovi nástroje dohadovali stále živšie a horlivejšie. Na konci zasadania chceli všetci vylúčiť všetkých. Schôdzku však zrazu prerušil príchod stolára. Všetky nástroje zmäkli, keď videli ako stolár pristupuje k hoblíku. Vzal do rúk dosku a prepíliť ju hrdzavou pilkou. Ohobľoval ju hoblíkom, ktorý poodiera všetko, čoho sa dotkne. Potom prišiel rad na sekeru, ktorá bez milosti osekáva všetko okolo seba. Ďalšia bola rašpl'a, s drsným jazykom a šmirgel, ktorý škriabe a drhne. Potom stolár siahol po klincoch s pichľavou povahou a po kladive, ktoré všetko bije po hlave. Použil všetky svoje nástroje so všetkými násilnickými vlastnosťami a urobil kolísku; krásnu kolísku pre dieťaťko, čo sa malo narodiť.

Sme rozdielni. Každý je iný a z pohľadu toho druhého možno príliš „drsný a pichľavý“. Možno náš pohľad nám bráni vidieť jedinečné postavenie toho druhého. Skúsme sa pozeráť na ľudí okolo seba viac očami stolára ako očami nástrojov.

V Biblii, v Starom zákone sa píše, že „ľud, ktorý cho-

dí vo tme, uzrie veľké svetlo; nad tými, ktorí bývajú v temnej krajine, zažiarí svetlo. Lebo každá hrmatne dupotajúca obuv a v krvi pováľaný plášť zhorí a bude potravou ohňa. Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný; na jeho pleciach spočinie kniežatstvo, jeho meno bude: Predivný radca, Mocný Boh, Otec večnosti, Knieža pokoja. Veľká bude jeho vláda a nebude konca pokoju...“

Ľudia žijúci v Ježišovej dobe, ale i celé storočia pred Ním žili akoby v tme. Násilie, nespravodlivosť, zneužívanie moci, ľudia bez domova, utečenci utekajúci pred utláčaním, rozdelenie rodiny, bezodný smútok... — taký bol svet v dobe narodenia Ježiša Krista. Uplne ako dnes. A každý sa pritom všetkom vnímame ako rivali, jeden na druhého poukazuje, jeden druhému závidíme, jeden druhého „nemusíme“... Biblia nám hovorí, že k Jánovi Krstiteľovi prichádzal, Jeruzalem a celé Judsko, aj celé okolie Jordánu, vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordáne.“ To vlastne znamená, akoby Ján chcel povedať: „Máte šancu!“

Podobne veľmi jasne hovorí Izaiášovo proroctvo, že do tmy sveta napokon prišlo svetlo: „Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný.“ Betlehemske Dieťa prináša svetlo. Do môjho, i do tvojho života. A to je nádherné. To je úžasné. Povedať, že Vianoce oslavujeme, je slabým vyjadrením. My totiž ohromení uprene hľadáme, stojíme či sedíme bez slov, stratení v nemom úžase.

Keď Izaiáš hovorí: „Syn nám je daný“, hovorí o tom najkrajšom a najvzácnejšom dare každých Vianoc. Prajem vám všetkým, milí priatelia, aby to narodené Dieťa bolo svetlom pre vás osobne, pre vaše deti, rodiny, pre vašich blízkych... pre cirkev, národ, pre celý svet.

Jozef Pacek, evanjelický farár

Vígl'ašský zámok — ďalší z výletov detí z CVČ Kremnica

Hana Zlatošová

Ďalšou návštevou pamätihodností nášho regiónu bol výlet na krásne zreštaurovaný Vígl'ašský zámok, voľakedy majetok až 5 uhorských panovníkov, dnes luxusný hotel, kde sa konajú svadby, kongresy a stretnutia vrcholného manažmentu najrôznejších slovenských i medzinárodných spoločností. Výlet sme niekoľkokrát museli preložiť práve pre vyťaženosť objektu, ale aj pre počasie. Sme radi, že sa nám ho nakoniec podarilo absolvovať.

V zimnom období sa pri výletoch zameriame skôr na bližšie vychádzky a turistiku do okolia Kremnice a vo výletoch vláčikom a autobusom budeme pokračovať zas v jarných mesiacoch.

SPOMÍNAME NA SVOJICH BLÍZKYCH

To, že čas rany hojí, je len klamné zdanie. Zostala nám len bolesť a tiché spomínanie. Dňa 31. 12. 2019 si pripomenieme 15. výročie od chvíle, čo nás nečakane opustil

MUDr. Igor Horváth.

Odpočívaj v pokoji. Smútiaca rodina.

Dňa 12.12. si pripomínáme prvé smutné výročie od úmrtia nášho drahého manžela, otca, starého a prastarého otca

Michala Janča.

S láskou a úctou spomína celá rodina.

Ďakujeme Vám za spoluprácu v uplynulom roku a do nového roka Vám želáme veľa šťastia, zdravia a osobných úspechov.

P.F. 2020

KREMNICKÝ BANICKÝ SPOLOK

TEXTILNÁ TVORBA 2019

NBS - MMM

BBSK — Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom v spolupráci s NBS — Múzeom mincí a medailí a mestom Kremnica usporiadali 8. ročník celoslovenskej súťažnej výstavy neprofesionálnej textilnej tvorby pod názvom TEXTILNÁ TVORBA 2019. Výstava, ktorá sa koná pod záštitou primátora mesta Kremnica Alexandra Ferenčíka, bola v galérii NBS - Múzea mincí a medailí Kremnica slávnostne otvorená v piatok 13. 12. 2019 a potrvá do 31. 1. 2020.

Textilná tvorba poskytuje priestor pre prezentáciu a konfrontáciu autorom, ktorí vo svojej tvorbe vychádzajú a inšpirujú sa tradičnou textilnou tvorbou a remeselnými tradíciami. Posun tradičných textilných techník smerom do novej, modernej polohy prináša potešenie a inšpiráciu súčasnému divákovi.

Do súťaže sa prihlásilo 122 autorov s 249 prácami, udelených bolo 34 cien. V roku 2019 prvýkrát udelilo Národné osvetové centrum cenu za rozvoj neprofesionálneho umenia. Súťažilo sa v dvoch skupinách: A – študenti stredných odborných škôl so zameraním na textilnú tvorbu a B – autori bez odborného vzdelania. V jednotlivých skupinách boli súťažné kategórie: Úžitkové predmety, Dekoratívne predmety, Šperk, Objekt z

textilu, Hračka, Odev – odevný doplnok.

Do projektu výstavy sa zapojili 4 stredné odborné školy s textilným zameraním:

Súkromná škola umeleckého priemyslu Topoľčany, Súkromná škola úžitkového výtvarníctva Kremnica, Škola umeleckého priemyslu Ladislava Bielika Levice a Škola umeleckého priemyslu Ružomberok.

Počas trvania výstavy budú organizované vzdelávacie programy a tvorivé dielne pre návštevníkov zo základných a stredných škôl.

Celoslovenská súťažná výstava neprofesionálnej textilnej tvorby TEXTILNÁ TVORBA 2019 organizovaná Pohronským osvetovým strediskom v Žiari nad Hronom bola podporená z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia. Podujatie podporila aj spoločnosť ELBA, a.s. Kremnica.

Na výstavu srdečne pozývame!

Výstava bude otvorená denne, pondelok — piatok od 8:00 — 16:00 hod.

TEXTILNÁ TVORBA 2019

celoslovenská súťažná výstava neprofesionálnej textilnej tvorby

13. 12. 2019 – 31. 1. 2020

galéria NBS - Múzea mincí a medailí
Štefánikovo nám. 33/40
KREMNICA

vernisáž
13. 12. o 14.30 h

Pod záštitou primátora mesta Kremnica
Alexandra Ferenčíka

Banskobystrický samosprávny kraj
Pohronské osvetové stredisko v Žiari nad Hronom
NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica
Mesto Kremnica

Podpora z verejných zdrojov
u. fond na podporu umenia

ELBA

www.osvetaziar.sk

NBS - Múzeum mincí a medailí Kremnica

Vianoce na hrade

27. 12. 2019

Mestský hrad v Kremnici

Vstupy: o 10:00 / 11:30 / 13:00 / 14:30 h

Vstupné: 3 € dospelí / 1,50 € deti, študenti, seniori, ZŤP / deti do 4 rokov zdarma

Vianočné tradície a zvyky
Vianočné organové skladby a pastorále
Vianočná tvorivá dielňa

Dovoľujeme si Vás informovať, že z podujatia budú vyhotovované fotografie. Fotografie budú slúžiť na propagáciu a dokumentáciu činnosti Múzea mincí a medailí Kremnica a Národnej banky Slovenska (NBS). Múzeum bolo zverejnené na internetovej stránke NBS, na Facebookovej stránke, na stránke NBS, v Rôžovníku NBS a v časopise BURET, ktorý vydáva NBS.

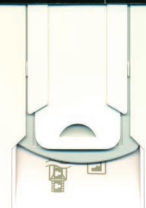
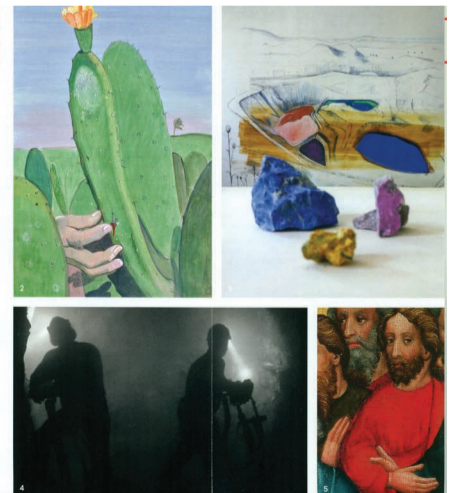
www.muzeumkremnica.sk
www.facebook.com/muzeumKremnica

Zaujímavá výstava vo Viedni

Janka Kolláriková a Zuzka Verešová

Ak sa chystáte najbližšie navštíviť Viedeň, máme pre vás okrem chýrnych vianočných trhov ešte jednu lákavú ponuku. Do 19. januára 2020 prebieha v krásnom prostredí komplexu barokového zámku Belveder zaujímavá výstava rakúskej umelkyne Johanny Kandl, ktorá súvisí aj s jej návštevou „zlatej Kremnice“ a spoluprácou s našim múzeom (info v KN IX./2019). Zámok Belveder láka turistov najmä najväčšou svetovou zbierkou obrazov od Gustava Klimta, jeho slávnym Bozkom. No okrem tejto zbierky a iných diel majstrov výtvarného umenia sa v zámockej rezidencii, tzv. Oranžérii konajú priležitostné výstavy. Tá aktuálna moderná, výtvarníčky Johanny Kandl pod názvom „Materiál. Čím maľujeme a prečo“ je príbehom, ktorý rozprávajú zastúpené obrazy. História umenia môžeme totiž skúmať aj cez históriu materiálov. Zamýšľali ste sa niekedy nad vznikom maľovaného obrazu? Autorka vám svojou výstavou predstaví pôvod plátna, štetcov, jednotlivých farieb, spojív a lakov, a tiež spôsob, akým sa získavajú. Tým najčastejším je nachádzanie a čerpanie prírodných zdrojov, pestovanie rastlín a chov živočíchov. Ďalším zo spôsobov je ťažba nerastov na prípravu pigmentov. Umelkyňa takto hľadá aj odpovede na otázky ťažby a jej negatívneho zásahu do krajiny. Vo svojom viacročnom výskume ide však ešte ďalej a neprináša

iba vedecké poznatky, o.i. odhaľuje aktuálne sociálne, či ekologické problémy. Výstava je multizáňrová, vedie dialógy medzi obrazmi — historickými i autorkinými, fotografiami, filmami, minerálmi, vzorkami pigmentov a archívny materiálom. Tento projekt Johanne Kandl trval v spolupráci niekoľko rokov, vznikol na ostrove Hormus, v Sudáne, na Sumatere, ale aj na Slovensku. Vy sa ním môžete obohatiť tak za 1-2 hodiny svojho času.

Január v Akropole

Filmy, koncerty, divadlo...pod jednou strechou

Filmy

Národní třída

STREDA 15.1. o 19.00

Kedysi tu bol všade iba temný les, dnes tu stojí sídlisko s panelákmi. Práve tu je doma chlapík, ktorému nikto nepovie inak ako Vandam. Žije sám, v byte na okraji Prahy, a každý deň doma cvičí, aby bol v kondícii. Film podľa rovnomennej knihy Jaroslava Rudiša.

Česká republika, Nemecko, 2019, far., 91 min

Milost'

STREDA 22.1. o 19.00

„Odrofúz“ je zabitý v roku 1946, oddelenie bezpečnosti vykopáva jeho telo až štyrikrát, aby sa ubezpečilo, že je naozaj mŕtvy. Matka vojaka toto poníženie nevie zniesť a presvedčí svojho manžela, aby rakvu s telom ich syna ukradli a spoločne sa vydali na cestu do Kalwaria Paclawska.

Poľsko, 2018, far., 100 min

Prvý zradca

STREDA 29.1. o 19.00

Osemdesiate roky v Taliansku. Klany sicílskej mafie medzi sebou neútošne bojujú o moc. Vláda si so situáciou nevie poradiť, kým sa neobjaví prvý zradca. Ten poruší prisahu a popíše praktiky najväčšej mafiánskej organizácie Cosa Nostra.

Francúzsko, Nemecko, Brazília, 2019, far., 152 min

Koncert

25. január 20.00

Virvar & Vo Vývoji

koncert po skončení programu odovzdávanie cien Biela Stopa 2020.

Kvízy

29. december

KVÍZ SVIATOČNÝ VOL. 38

30. december

RODINNÝ KVÍZ

11. január

KVÍZ 39

Štartovné — 1,5 € / osoba
Prihlasovanie tímov a rezervácie stolov: 0908 038 415

Večerom vás bude sprevádzať, už tradične, kvízmašter Jakub Murín.

Adventná radosť v Kremnici

Peter Weis, foto: Ivan Čillik

Už po šiestykrát sa v adventnom čase konalo koncertné podujatie s názvom Adventná radosť v Kremnici. Tentoraz to bolo v druhú adventnú nedeľu, keď nielen evanjelici a nielen Kremničania zaplnili Evanjelický chrám Boží v Kremnici teser do posledného miesta.

V programe už tradične vystúpili známi umelci: Janko Širma, Nikola Nižník, Martina Papánková a Jozef Páček. Okrem inštrumentálnych organových skladieb s husľovým doprovodom odznelo pásmo vianočných kolied a taktiež známe skladby ako: „Už z hor zní zvon“, „Kto pozná dieťa“ na melódiu „Spí Madona s dieťaťom“ a pieseň „Zvonky štěstí“. V programe vystúpil Kremnický banický spevácky zbor FOKOŠ a vôbec po prvýkrát aj spojený zbor domáceho ženského spevokolu kremnického cirkevného zboru a kremnického banického speváckeho zboru FOKOŠ pod vedením dirigenta Jozefa Páčka.

Mottom podujatia boli slová z knihy proroka Izaiáša z 30. kapitoly: „Budete spievať piesne ako za noci, keď sa svätí sviatok, a budete sa zo srdca radosť ako pútnik, ktorý ide s flautou na vrch Hospodinov ku Skale Izraela.“ Zborový farár Jozef Páček vo svojom príhovore o. i. povedal, že prorok Izaiáš hovoril nielen o dobe Božieho súdu nad Izraelom, ale aj o tom, čo bude, keď doba súdu pominie. Nastane doba radosti, akou sa vyznačovali tie najpompéznejšie slávnosti. Svoj príhovor uzavrel slovami: „My všetci sme ako tí pútnici. Žijeme, pracujeme, putujeme, možno niekedy aj blúdime a túlame sa... Prajem vám — nám všetkým, aby sme aspoň v tomto adventnom čase, pred Vianocami a počas nich boli takými pútnikmi, ktorí by sa zo srdca radovali z Božieho príchodu do tohto sveta. Spievajme, poďme aj my na vrch Hospodinov ku Skale Izraela. Otvorme svoje srdcia a dovoľme Bohu prežiarť ich Jeho svetlom.“

Napokon boli účinkujúci odmenení búrlivým potleskom a všetci ostatní pozvaní k zaspievaniu piesne „Tichá noc, svätá noc“. S hlbokým duchovným a kultúrnym zážitkom, s vďakou a adventnou radosťou v srdci sa všetci zúčastnení rozchádzali do svojich domovov.

Stretnutie s Monikou Jakubeczovou

Iveta Kuzmická, zástupkyňa riaditeľa

Dňa 26. 11. 2019 k nám do knižnice zavítala autorka kníh s anjelskou tematikou Monika Jakubeczová z Dunajskej Stredy. Nedávno jej vyšla kniha Kozmická láska, ktorá si rýchlo našla medzi čitateľmi veľa priaznivcov. Kniha vznikala neuveriteľných 5 rokov, diktovali ju anjeli a štasti ide o galaktické spomienky autorky. Okrem nej napísala aj knihy Prebudili ma anjeli a Život s anjeli. Monika Jakubeczová sa venuje aj terapiám, záujemcom odovzdáva odkazy od anjelov, svoje články publikuje v dvojmesačníku Balans, organizuje rôzne semináre, natáča videá na youtube a vie veľmi zaujímavým rozprávať o tom, aké to je, keď do života vstúpia anjeli. O pravdivosti tohto tvrdenia svedčí aj dĺžka besedy, ktorá sa natiahla na tri a pol hodiny a aj napriek tomu sa nikomu domov nechcelo. Na stretnutie prišli záujemcovia zo Zvolena, Žiaru nad Hronom, či Novej Bane. Na konci bolo možné zakúpiť si knihy od autorky aj s venovaním a podpisom, či rôzne CD s vedenými meditáciami. A potešujúca správa je, že autorka k nám rada zavíta znovu na jar 2020, takže tí, ktorí sa s ňou nestihli stretnúť, budú mať tú možnosť.

Detská knižnica v novom šate

Iveta Kuzmická, zástupkyňa riaditeľa

Vďaka účelovej dotácii Banskobystrického samosprávneho kraja sa nám počas mesiaca november podarilo zrekonštruovať väčšiu časť detského oddelenia Knižnice Jána Kollára. V troch miestnostiach sme kompletne vymaľovali, zakúpili nové koberce a tiež vymenili staré kovové regály za nové drevené. Priestor tak získal novú atmosféru, je vládnejší a útulnejší pre deti. Vytvorili sme tiež oddychovú zónu pre deti s tulučkami, ktorá sa stala od prvej chvíle veľmi obľúbenou.

Hlavnou myšlienkou rekonštrukcie bolo vytvoriť pre deti nový priestor, kde sa budú cítiť dobre, kam sa budú rady vracieť a kde môžu tráviť

zmysluplný čas aj s kamarátmi.

Ohlasy od detí sú vynikajúce a to je pre nás záruka, že to malo zmysel. V nasledujúcich rokoch by sme chceli pokračovať s vynovením aj ostatných oddelení knižnice a vytvoriť tak priestory s príjemnou atmosférou pre každého návštevníka.

Zároveň chceme touto cestou poďakovať všetkým dobrovoľníkom za pomoc pri vypratávaní miestností, kladení kobercov a nosení ťažkých regálov. Ďakujeme pánom Štefanovi Drozdovi a Róbertovi Čigerovi za pomoc pri kladení kobercov, tiež rodinným príslušníkom pracovníkov knižnice, ktorí vo veľkej miere pomáhali počas celej rekonštrukcie.

NOVINKY V KNIŽNICI

zdroj popisov kníh: martinus.sk

LITERATÚRA PRE DOSPELÝCH

Michaela Zamari – Rozhodnutie

Raven si už ani nepamätá, kedy si naposledy dopriala výdatný oddych. Odtedy mladšiemu bratovi Troyovi supluje rodičov, jej život sa obmedzil len na svadobný salón — zdroj jej príjmu, domáce práce a sem-tam spestrenie v miestnom bare.

Je načase dožiť si zaslúženú dovolenku, ktorú Troy dostane ako darček na svoje osemnásťte narodeniny.

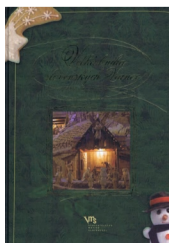
Mestečko v americkom Utahu vymenia na pár dní za exotickú Malajziu, pričom netušia, ako veľmi im zdanlivo neškodný výlet zmení život.

Z minúty na minútu sa dovolenka mení na väzenie pod prísny dohľadom tajomného cudzinca. Vpadne im do života, je neoblomný, príliš mocný a vie o nich podozrivo veľa. Jeho príchod vyvolá v Raven smršť pocitov.

Neznámy muž má iba jediný cieľ — ochrániť Raven. So svojimi dôvodmi sa jej nechce zveriť a ona sa tvrdohlavo odmieta podvoliť bez boja. Dokáže však príťažlivý cudzinec ovládať svoju túžbu po temperamentnej žene, ktorú by si nemal pripustiť k telu?

Spoločný nepriateľ síce spojil ich cesty, ale čo ak je jediný, kto ich môže navždy rozdeliť? Zvládnu ochrániť jeden druhého aj pred touto hrozbou?

Zora Mintalová Zuberová — Veľká kniha slovenských Vianoc

Publikácia približuje zaujímavé a bohaté tradície súvisiace s najobľúbenejšími sviatkami roka, poodhaľuje tajomstvo ich vzniku a ich zmysel. "Vianočný" okruh sviatočných tradícií opisuje počnúc dňom sv. Martina, pokračujúc celým adventným obdobím a končiac až sviatkom Troch kráľov. Prináša mnoho unikátnych informácií o tradíciách z rôznych krajov a spoločenských vrstiev Slovenska. Sprítomňuje zvykoslovia vianočných sviatkov, históriu a rôzne zaujímavé variácie zdobenia vianočného stromčeka, čokoládových ozdôb, vianočného stolovania, darčiekov.

LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ

20 výnimočných dievčat, ktoré zmenili svet

Vybrali sme pre teba príbehy dvadsiatich dievčat, malých slečien, ktoré najprv samy seba nepovažovali za výnimočné. Postupne sa však výnimočnými stali, hoci si to často nevedomovali.

Knižka originálnym a pútavým spôsobom predstavuje malým čitateľom významné ženy, ktoré sa preslávili v oblasti vedy, umenia, politiky alebo napríklad športu. Ich životné príbehy sú prerozprávané v prvej osobe formou autobiografie, ktorá čitateľov jednoducho vtiahne do rozprávania a priblíži im neobyčajné osudy aj úspechy žien ako Coco Chanel, Edith Piaf alebo Agatha Christie.

*Knižnica Jána Kollára, Kremnica
vám praje radostné a pokojné prežitie
vianočných sviatkov a úspešný
nový rok 2020*

V medzinárodnej lyžiarskej konkurencii v Taliansku a Slovinsku

Jozef Mecerle, foto: SLA

Trojica bežcov na lyžiach Mestského klubu lyžiarov Kremnica – členovia reprezentačných družstiev SR U 18 (do 18 rokov, starší dorast) a Národného lyžiarskeho centra (NLC) Matúš Oravec, Denis Tilesch a Timea Mazúrová odštartovali pretekovú lyžiarsku zimnú sezónu 2019–2020 na medzinárodných podujatiach FIS (Medzinárodnej lyžiarskej federácie) v zahraničí.

Na prelome novembra a decembra štartovali Oravec a Mazúrová v talianskej Santa Caterina Valfurva, Tilesch tam pre chorobu absentoval. Súboje v bielej stope v Taliansku a Slovinsku boli aj nomináčnymi slovenskými pretekmi na Olympijské hry mládeže vo švajčiarskom Lausanne 2020. Následne pretekali v slovinskej Pokljuka na OPA Cupe. Sily si merali aj so súpermi staršími, v kategórii dospelých a juniorov.

Umiestnenia kremnických lyžiarov:

Santa Caterina Valfurva, šprint voľne muži (132 štartujúcich): 97. Oravec, šprint voľne ženy (91 štartujúcich): 60. Timea Mazúrová

10 km voľne juniori (133 štartujúcich): 100. Oravec, 5 km voľne juniorky (79 štartujúcich): 45. Mazúrová

Pokljuka, šprint voľne juniori (117 štartujúcich) : 30. Tilesch, 45. Oravec, šprint voľne juniorky (68 štartujúcich): 22. Mazúrová

10 km voľne juniori (108 štartujúcich): 53. Oravec, Tilesch neštartoval, 5 km voľne juniorky: Mazúrová neštartovala

V novej sezóne na Skalke v rézii MKL Slovenský pohár, Majstrovstvá Slovenska i medzinárodné preteky FIS

Jozef Mecerle, foto: Ivan Čillík

Úvodným podujatím pod organizátorskou taktovkou MKL Kremnica v lyžiarskej sezóne 2019–2020 budú na Skalke preteky Slovenského pohára v behu na lyžiach žiactva, dorastu, juniorov, dospelých a veteránov v nedeľu 22. decembra 2019. Žiactvo, dorast, juniory a dospelí pobežia vytrvalostné preteky klasickou technikou s intervalovým štartom, veteránske kategórie s hromadným štartom.

11. – 12. januára 2020 sa uskutoční I. časť Majstrovstiev Slovenska a preteky Slovenského pohára žiactva, dorastu, juniorov, dospelých, veteráni budú bežať v Slovenskom pohári. Medzinárodné preteky FIS – Slavic cup Veľká cena Kremnice juniory a dospelých má termín 21. – 22. marca 2019. 21. marca zároveň zabojujú žiactvo, dorast, juniory a dospelí o body v Slovenskom pohári.

Dalšie podujatia v behu na lyžiach na Skalke okrem MKL usporiada TJ Biela stopa Kremnica.

Biela stopa 2020

BS, foto: Ivan Čillík

24. až 26. januára 2020 sa uskutoční na Skalke pri Kremnici už 47. ročník Bielej stopy.

Podujatie je registrované ako FIS – maratón a je už dlhodobo podujatím série Euroloppet.

V piatok 24. januára štartujú víkendové slávnosti bežeckého lyžovania už tradične podujatím pre najmenších MINI STOPA.

Hlavné preteky voľnou technikou (freestyle) s dĺžkou trate 50 km so štartom aj cieľom na Skalke sa uskutočnia v sobotu 25.1.2020. Spolu s hlavnými pretekmi organizátori Bielej stopy odštartujú aj bežcov na kratšiu, 25 kilometrovú trať.

V nedeľu 26.1.2020 pokračuje Biela stopa pretekmi klasickou technikou na trati dlhšej 30 km. V tento deň štartujú aj žiaci a mládež v rámci Bielej stopy JUNIOR, ktorá bude hodnotená aj ako podujatie Slovenského pohára.

Prihlasovanie sa na 47. preteky Bielej stopy je v plnom prúde, prihlasovať sa je možné až do soboty 25. januára tesne pred konaním hlavných pretekov.

PROGRAM

ŠTVRTOK 23. 1. 2020

16:00 – 20:00 prezentácia a výdaj štartových čísel, Mestské kultúrne stredisko Kremnica

PIATOK 24. 1. 2020

8:00 – 21:00 tréning na vyznačených tratiach, po zotmení na osvetlenej in line dráhe

Ski Klub Kremnica na prelome rokov

Marcel Kríž

Ďakujeme za spoluprácu a podporu v uplynulom období, želáme príjemné prežitie Vianočných sviatkov, veľa zdravia, šťastia, osobných a športových úspechov v Novom roku.

Náš Ski klub sa neustále rozrastá, rozširuje sa členská a trénerská základňa, vznikajú nové športové skupiny, každá so samostatným, kvalifikovaným trénerom. Vytvárajú sa stále lepšie a zaujímavejšie podmienky pre rast našich detí a juniorov. Momentálne máme 42 detských členov. Za to všetko patrí poďakovanie našim partnerom a sponzorom: mesto Kremnica, obec Krahule, Mestské lesy Kremnica, Elba a.s., p.Urblik – Ski Krahule Juh, p. Hyža

14:00 štart Biela stopa Mini, Kremnica (miesto konania bude upresnené podľa snehových podmienok)

15:00 – 21:00 prezentácia a výdaj štartových čísel, Mestské kultúrne stredisko Kremnica

SOBOTA 25. 1. 2020

7:30 – 9:30 prezentácia a výdaj štartových čísel, Skalka

9:50 slávnostné otvorenie Bielej stopy, Skalka

10:00 štart Biela stopa 50KM Free style, Skalka

10:00 štart Biela stopa 25KM Free style, Skalka

18:00 slávnostné vyhlasovanie výsledkov, Kremnica – Kino Akropola

NEDEĽA 26. 1. 2020

7:30 – 9:30 prezentácia a výdaj štartových čísel, Skalka

10:30 štart Biela stopa 30KM Classic, Skalka

10:45 štart Biela stopa Junior, Skalka

Slávnostné vyhlasovanie výsledkov, Skalka

– Skalka Arena, a samozrejme všetkým rodičom, učiteľom v školách a ostatným podporovateľom a sponzorom.

Pomník padlých Kremničanov v 1. Svetovej vojne

Milan Rybársky

Pôvodne bol pomník postavený v roku 1899 neďaleko Anna kaplnky, pri príležitosti 50. výročia prechodu uhorských (maďarských) vojsk pod vedením generála Artúra Gorgeiho cez toho času Zvolenskú dolinu (v súčasnosti Partizánska dolina), cez Skalku z Kremnice do Banskej Bystrice. Maďarské vojská boli nútené ustupovať z Turca v smere na Kremnicu pred rakúskou cisárskou armádou pod vedením generálmajora Gotza. V bitke medzi cisárskymi a maďarskými vojskami došlo nad obcou Turček. Po porážke boli maďarské vojská nútené ustúpiť do Kremnice. Keďže pohronská cesta zo Svätého Kríža na Budču bola v rakúskych rukách, Gorgei rozhodol sa pre prechod so svojou divíziou cez Skalku, v zime pre snehové záveje nepriechodnú. Baníci a robotníci z kremnickej i bystrickej strany museli cestu spriechodniť a zapadnutý tunel na hrebeni spriechodniť, aby mohlo prejsť nielen vojsko, ale aj kanóny, nákladné vozy a jazdecko. Práce začali 23. januára 1849 pod osobným dohľadom generála Gorgeiho vrátane spriechodnenia 30 m tunela. Na druhý deň podvečer sa začal prechod divízie do Banskej Bystrice. Tunel na Skalke je dodnes pomenovaný ako Gorgeiho tunel. Uvedenú bitku pripomína súčasnej generácii slovenský pomník postavený nad obcou Turček vo svahu blízko štátnej cesty 1/65.

Pomník pri Anna kaplnke bol postavený na betónovom základe s rozmermi 2 x 2 metre o hrúbke 0,3 metra, umiestnenom na kuželovitom násype zemi, ku ktorému viedol od cesty chodník ukončený schodmi. Zhotovený bol z liatiny kombinovanej s oceľou. Pomník nechal postaviť kremnický maďarský spolok pri 50. výročí prechodu vojsk cez Skalku. Skladal sa z ihlanovitého úzkeho štvorcového liatinového pilóna vysokého cca 7 metrov, postaveného na širšej štvorcovej kovovej základni, ktorá v spodnej časti mala širší tvarovaný úložný plech po celom obvode, na ktorej pomník voľne stál bez ukotvenia na betónovom podstavci. Na vrchole pilóna bol umiestnený vták turul z bronzu (maďarský mytologický vták niečo ako orol) s rozťahnutými krídlami.

V základovej časti v čelnom pohľade od prístupového chodníka bola tabuľa s nápisom v maďarskom jazyku. Maďarský text na podstavci v preklade archívára Matunáka znel: „Cez tieto neschodné cesty prešiel z Kremnice do Banskej Bystrice v slávnom boji za slobodu v rokoch 1848/1849, pod vodcovstvom generála Arthúra Gorgeiho a veliteľstvom plukovní-

ka Ludvika Aulicha s mnohými a veľkými prekážkami vytrvalo a šťastne zápasivšie v noci z 24 — 25. januára r. 1849 šereg našich hrdinských honvédov“. Okolie pamätníka malo parkovú úpravu s lavičkami. Pomník bol za nejasných okolností v roku 1919 odstránený. Mesto Kremnica v roku 1928 dalo ho upraviť a znovu postaviť na pôvodné miesto pri príležitosti 10. výročia vzniku Československej republiky a 600 ročného jestvovania mesta Kremnica. Na vrchole zúženého štvorhranného pilónu namiesto turula bol umiestnený slovenský dvojkriž na trojvrší. Na štvorcovom pilóne bolo upevnených priskrutkovaním na každej strane po 19 kusov bronzových tabuliek nad sebou, spolu 76 kusov, s menami Kremničanov padlých v 1. svetovej vojne a s údajmi, kde a v ktorom roku padli. Tabuľky mali rozmer 250x80 mm a hrúbku 4 mm.

Na základnom štvorcovom podstavci po stranách boli umiestnené 4 nové tabule s textom. Na dvoch tabuliach bol slovenský text v znení: „Tento pomník bol postavený v roku 1928 v 10-tom roku Československej Republiky a pri 600. výročí založenia hlavného banského a mincovného mesta Kremnice, na pamiatku vo svetovej válke — r. 1914–1918 — padlých obyvateľov mesta Kremnice“ a na druhej text v znení: „Sloboda a samostatnosť nášho národa a našej československej vlasti zrodila sa zo svetovej války a preto s pietou myslíme na synov nášho mesta ktorí stali sa jej obeťami“. Na druhých dvoch tabuliach bol rovnaký text ale v nemčine.

Pomník bol postavený a slávnostne odhalený dňa 27. októbra 1928 na pamiatku padlým obyvateľom mesta Kremnica v 1. svetovej vojne. Pri tejto príležitosti Mestské zastupiteľstvo zvolilo 9 čestných mešťanov. Prvým z nich bol prezident Česko-slovenskej republiky Tomáš Garik Masaryk a druhým zahraničný minister Eduard Beneš. Slávnostný sprievod sa pohol o 17:00 hodine od mestského domu do Zvolenskej doliny k odhaleniu pomníka. Následne po odhalení pomníka sa konal lampiónový sprievod a ohňostroj. Večer o 20:00 hodine sa uskutočnila slávnostná akadémia „U Jeleňa“, ktorá sa opakovala na druhý deň.

Dňa 28. októbra 1928 bol odhalený pri tomto výročí dvojitého jubilea mesta aj druhý kamenný pomník s mramorovými doskami, postavený na Hviezdoslavovom námestí. Oslavy boli zahájené Slávnostnou Svätou omšou celebrouvanou biskupom Dr. Marianom Bláhom, ktorý mal aj slávnostný príhovor pri odhalení kamenného pomníka. Pri tejto príležitosti boli domy ozdobené štátnymi i národnými zástavami. Garantom uvedených osláv postavenia pomníkov bol starosta mesta Kremnica Jozef Horváth. Keď sa začal kamenný pomník prepadať, bol premiestnený do Dolného parku a po úprave slúži ako pomník padlým v 2. Svetovej vojne.

Pomník pri Anna kaplnke je evidovaný v Súpisne pamätihodností mesta Kremnica, 1. časť strana č. 8, písmeno E, vydaný Komisiou pre evidenciu pamätihodností mesta Kremnica v roku 2004, ktorú

neskoršie mesto Kremnica zrušilo. Postupom času z pomníka zmizli tri bronzové tabuľky s menami padlých Kremničanov. Komisia pamätihodností mesta Kremnica zabezpečila zhotovenie fotodokumentácie pomníka, s detailným nafoteným tabuliek na pilóne i základnom podstavci zo všetkých štyroch strán. Po zmiznutí piatej na jar v roku 2006, predseda komisie pamätihodností Milan Rybársky, podal primátorovi mesta Ing. Miroslavovi Nárožnému návrh na odmontovanie zvyšných tabuliek, aby sa predišlo k ich ukradnutiu. Primátor poveril zabezpečiť demontáž tabuliek v termíne do dvoch dní vedúceho oddelenia výstavby a rozvoja mesta, mestského úradu v Kremnici a riaditeľa Technických služieb v Kremnici. Práce v stanovenom termíne do dvoch dní, ani po dvoch týždňoch sa nerealizovali. Dňa 04.06.2006 mi občan nahlásil, že na pomníku sa už nenachádza žiadna tabuľka. Páchatel'ov krádeže tabuliek riešila mestská i štátna polícia, no bez výsledku. Vzniknutá škoda bola stanovená na 400 korún za 1 kus x 76 celkom na 30.400 korún.

V roku 2006 počas víchrice zasiahli pomník hrubé padajúce stromy, ktoré ho dolámali na viacero kusov. Uložené boli na Technických službách Kremnica, kde sú dodnes. Pri tejto príležitosti sa zistilo, že pomník nebol ukotvený o betónový základ, ale len na ňom voľne postavený. Vzhľadom na pomerne malú plochu pilónu a masívnej spodnej časti a celkovej váhe pomníka, nezvalil ho ani silný nárazový vietor. Komisia pamätihodností podala mestu Kremnica návrh na obnovu pomníka. Mesto dňa 10.02.1914 podalo na Pamiatkový úrad SR Bratislava podnet na vyhlásenie objektu Pamätníka padlým v prvej svetovej vojne v meste Kremnica za národnú kultúrnu pamiatku, čo bolo podmienkou možnosti získania financií na obnovu pomníka.

Mesto listom dňa 03.03.2014 podalo na Krajský úrad Banská Bystrica žiadosť o metodickú pomoc pri zápise pomníka do zoznamu národných kultúrnych pamiatok a následne ďalší postup pri obnove a montáži pomníka. Generálna riaditeľka Pamiatkového úradu SR Bratislava PhDr. Katarína Kosová listom dňa 04.03.2014 uvádza, že pomník sa neviaže na autentické miesto späté s udalosťami 1. Svetovej vojny, je len symbolickou spomienkou na zosnulých obyvateľov mesta. Zároveň nevykazuje žiadne významné architektonické, urbanistické a výtvarné, respektívne umelecko — remeselné hodnoty. V zmysle metodiky pre pamiatky histórie, majú byť súčasťou pamiatkového fondu predovšetkým pamiatky autentické, respektívne s informačným a dokumentačným prvkom, označujúcim autentické miesto, alebo priamy súvis s historickou osobnosťou. Symbolické pamiatky sa zapisujú do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu iba v prípadoch výnimočného významu osobnosti, či udalosti a spravdiva i nezanedbateľnou výtvarnou hodnotou. Nakoľko predmetný pomník spĺňa kritéria miestnej pamätihodnosti, Pamiatkový úrad SR odporúča naďalej ho evidovať v zozname pamätihodností mesta v zmysle § 14 zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Železnice Slovenskej republiky Bratislava uzatvorili dňa 25.02.2010 Nájomnú zmluvu s mestom Kremnica o prenechaní do užívania častí pozemku KN-C parc. č. 3335 o výmere 81 m², nachádzajúcich sa v k. ú. Kremnica, z celkovej výmery pozemku na dobu neurčitú, za účelom znovu postavenia pomníka na pôvodnom mieste pri Anna kaplnke a zriadenia prístupového chodníka od štátnej cesty k pomníku. Zmluvné strany sa dohodli na výške prenájmu pozemku na 6 EUR/rok.

Záverom konštatujem, že za uplynulé obdobie 13 rokov sa nenašli finančné zdroje na obnovu a znovu postavenie pomníka, pripomínajúceho padlých 76 Kremničanov v 1. svetovej vojne. Keď ešte stál, tak sa pri ňom často zastavovali obyvatelia mesta i turisti a položením kytičky kvetov si uctili ich pamiatku. Miestny odbor MS usporiadal dňa 21.11.2019 besedu, na ktorej prítomných oboznámil s históriou pomníka, s menami padlých Kremničanov a venoval im tichú spomienku.

ÚPRAVA BEŽECKÝCH TRATÍ

MILÍ BEŽKÁRI,

každý bežkár starší ako 15 rokov môže prispieť na úpravu bežeckých tratí kúpou jednodňového farebného náramku v hodnote 2 €, ktorý bude mať v deň bežkovania na ruke.

Prispieť na úpravu tratí je možné aj formou kúpy nálepky v hodnote 30 €, ktorá posluží ako sezónny lístok.

Predajné miesta sú zreteľne označené a zriadené:

- RELAX CENTRUM SKALKA
- DREVENIČKA PRED ŠTADIÓNOM RUDOLFA ČILLÍKA NA SKALKE
- PREDAJŇA ŠPORTOVÝCH POTRIEB CYKLO - SANTÉ V KREMNICI
- CHATA HOSTINEC
- KASSA PRI VLEKOC

Ďakujeme za každý príspevok, ktorý prispeje k úprave bežeckých tratí v Kremnických vrchoch.

RIADKOVÁ INZERCIA

Kúpim staré medaily, plakety, odznaky, vyznamenania, mince.
Kontakt: mincestor@pobox.sk, 0904506160 (SMS, WhatsApp).

Ponúkam opravy a predaj šijacích strojov.
Tel: 0907 129 671

Predám novú pascu na líšky, rozmer 140/60/40cm, cena 95 euro. Tel.: 0907181800

Profesionálne tepovanie posteľných matracov, stoličiek, sedacích súprav, kobercov a interiéru áut. Likvidácia roztočov.
0917 921 356

V Kremnici na sídlisku J. Horvátha ponúkam na dlhodobý prenájom nebytové priestory - bývalé potraviny CBA. Zastáva plocha a nádvorie o výmere 695 m².
Kontakt 0904 648 880.

Harmonogram Kremnických novín v roku 2020

	Uzávierka	V schránkach
JANUÁR	20.1.2020	31.1.2020
FEBRUÁR	17.2.2020	28.2.2020
MAREC	16.3.2020	27.3.2020
APRÍL	20.4.2020	30.4.2020
MÁJ	18.5.2020	29.5.2020
JÚN	15.6.2020	26.6.2020
JÚL	20.7.2020	31.7.2020
AUGUST	-	-
SEPTEMBER	14.9.2020	25.9.2020
OKTÓBER	19.10.2020	30.10.2020
NOVEMBER	16.11.2020	27.11.2020
DECEMBER	7.12.2020	18.12.2020

ZMENA V KREMICKÝCH NOVINÁCH

VÁŽENÍ ČITATELIA,
od januára 2020 sa vydavateľom Kremnických novín stáva **Kultúrne a informačné centrum Kremnica (KIC)**. Osobné podanie inzercie do novín vrátane spomienok na zosnulých už bude možné len v priestoroch KIC. Inzerciu môžete naďalej podávať aj emailom alebo telefonicky na pôvodné kontakty: noviny@kremnica.sk, **0908 296 312** (Veronika Chrienová). Ďakujeme a želáme krásne sviatky.

INZERCIA

APARTMÁNY V AREÁLI AQUAPARKU BEŠEŇOVÁ

V ŽUPANE Z IZBY K BAZÉNOM

Jaro Kormaňák 0948 524 553
www.ApartmanBesenova.EU

KUPÓN NA
ZĽAVU 15%